

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ
ОДИТОР**

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2024

„НДЕФ е добре управлявана, високоефективна публична институция, финансираща дейности в областта на опазване на околната среда, притежаваща незначителни недостатъци и голям актив, което го прави изключително ценна и уникална по рода си институция в България.

В случай на осигурена категорична подкрепа от страна на правителството, Фондът притежава необходимия потенциал за изпълнение на многократно по-значима роля при мобилизиране и управление на финансови ресурси, предназначени за осигуряване на съответствие с екологичните изисквания на ЕС в периода на присъединяване.”

Из „Преглед и оценка на Националния доверителен екофонд”, представен от *Æquilibrium Consulting GmbH* по поръчка на Германското федерално министерство за сътрудничество и развитие (септември 2003 г.), по линия на Пакта за стабилност.

„Представянето на НДЕФ е много добро по отношение на съответствие, ефективност, устойчивост и оказване на въздействие. Дейностите на Фонда в голяма степен съответстват на Добрите практики за управление на публичните разходи за околната среда. Наистина впечатляващо е това, че Фондът успява да поддържа висок професионализъм и постига целите си в много сложна обстановка, характерна за всички страни в преход. Благодарение на това си представяне, НДЕФ е изградил впечатляваща репутация сред международните институции и донори.”

Из „Оценка на Националния доверителен екофонд и суаповото споразумение „Дълг срещу околна среда””, представена от *ECORYS SEE Research and Consulting* (януари 2011 г.).

„Всички дейности, допуснати и подкрепени като дейности за „позеленяване”, са изпълнени в съответствие с принципите на устойчивото развитие и с приложимите международни и национални закони, регламенти, правила, насоки и стандарти, включително чл. 87, 88 и 89 от Договора за създаване на Европейската общност, отнасящи се до държавната помощ.”

Из „Окончателен независим одитен доклад за изразяване на сигурност по изпълнението на проекти, финансирани в рамките на Националната схема за зелени инвестиции”, изготвен от „Грант Торнтон” ООД (декември 2015 г.)

От началото на дейността си до приключване на суаповата сделка „Дълг срещу околна среда” НДЕФ е финансирал 100 инвестиционни проекта, предоставяйки над 26 500 000 лв. Благодарение на това Фондът изигра ролята на решаващ фактор за мобилизирането на финансови средства (още над 115 100 000 лв.) от други, предимно международни източници, за реализиране на проекти за опазване на околната среда в България.

В края на 2011 г. бяха финализирани две сделки за продажба на Предписани емисионни единици с Република Австрия, в съответствие с чл. 17 на Протокола от Киото. По двете сделки са изпълнени 45 публични проекта на обща стойност 32 937 914 лева. Финансовото участие на НДЕФ възлиза на 27 147 227 лева. Финансирани по правилата за минимална държавна помощ са и два проекта за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници. Финансовото участие на Фонда за тях възлиза на 757 062 лева.

От март 2015 г. НДЕФ изпълнява Инвестиционна програма за климата (ИПК), финансирана на основание решение на Министерския съвет съгласно § 4 от преходните и заключителни

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
2024г.

Съдържание

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	8
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	9
I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ	11
III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)	15
1. Подбор и одобряване на проекти по Инвестиционна програма за климата	15
1.1. Портфейл от проекти по ИПК	15
1.2. Подбор и оценка на проекти по Инвестиционна програма за климата от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти, и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	17
2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2024 г.	18
2.1. Изпълнение на проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“	18
2.2. Изпълнение на проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“	22
2.3. Изпълнение на проекти по Схема „Енергийна ефективност“	22
2.4. Изпълнение на пилотни проекти в рамките на ИПК с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкцат България ООД	25
2.5. Изпълнение на проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства в обществения сектор	26
IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ“	27
1. Подбор и одобряване на проекти по Инвестиционна програма „Минерални води“	27
1.1. Портфейл от проекти по ИПМВ	27
1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	
2. Изпълнение на проекти по Инвестиционна програма „Минерални води“	28
V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА“	31
1. Подбор и одобряване на проекти по Програма „Микропроекти за климата“	31
1.1. Портфейл от проекти по ПМПК	31
2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата“	31
VI. ПРОЕКТИ В ПОДКРЕПА НА ПОЛИТИКИТЕ ПО ОКОЛНА СРЕДА	35
1. Предефиниран проект №3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България” по програма “Опазване на околната среда и климатични промени”, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство	35
2. Проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart)	36
3. Проект „MENERGERS“ – Служби „Енергиен мениджър“ в общините	38
4. Проект „Визия 2045“	39
VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	41

1. Институционално развитие	41
2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране	41
3. Международни връзки и връзки с обществеността	43
VIII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ	51
1. Източници на финансиране за 2024 г.	51
2. Направления на средствата	52
3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2024 г.	60
IX. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА	61
1. Оперативни рискове	61
2. Рискове, свързани с финансовите инструменти	61
3. Важни събития след датата, към която е съставен финансовият отчет	62
4. Вероятно бъдещо развитие на НДЕФ	62
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	101
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ 1	109
Отчет за финансовото състояние към 31 декември 2024	111
Отчет печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2024	113
Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2024	115
Пояснения към финансовия отчет	117

Приложения:

Приложение 1 Проектни предложения по Подпрограма енергийна ефективност на общински училища и детски градини и Подпрограма енергийна ефективност чрез ЕСКО договори, към Инвестиционна програма за климата - постъпили за разглеждане и одобрени от УС на НДЕФ през 2024 г.	65
Приложение 2 Отчет за напредъка на изпълнението на Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“ за 2024 година.	67
Приложение 3 Проектни предложения по Инвестиционна програма „Минерални води“ - постъпили за разглеждане и одобрени от УС на НДЕФ през 2024 г.	86
Приложение 4 Обобщена информация за изпълнението на бюджета и административната издръжка на НДЕФ към 31.12.2024 г.	87
Приложение 5 Справка за паричните средства на НДЕФ към 31.12.2024 г.	98

Проект „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ / Заключителна конференция

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АОП	Агенция за обществени поръчки
БАН	Българската академия на науките
ГСМ	Горивно-смазочни материали
ЕСМ	Енергоспестяващи мерки
ЗОИК	Закон за ограничаване на изменението на климата
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИБ	Изпълнително бюро
ИПК	Инвестиционна програма за климата
ИПМВ	Инвестиционна програма "Минерални води"
КТ	Кодексът на труда
КВЕСМС	Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“, МОСВ
МДА	Материални дълготрайни активи
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МС	Министерският съвет
МФ	Министерството на финансите
НДА	Нематериални дълготрайни активи
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОДЗ	Обединено детско заведение
ООН	Организацията на обединените нации
ОУ	Основно училище
ПМС	Постановление на Министерския съвет
СМР	Строително-монтажни работи
УС	Управителен съвет
ЦДГ	Целодневна детска градина

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Наредбата за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд (НДЕФ) всяка календарна година до 30 април фондът изготвя и представя на Министерския съвет на Република България чрез Министерството на околната среда и водите одобрен от Управителния съвет Отчет за дейността на НДЕФ за предходната година.

Годишният отчет на НДЕФ представя изпълнението на Плана за дейността и бюджета на фонда за 2024 г.

Приложенията от 1 до 5 са неразделна част от годишния отчет.

Директор на ИБ:
Мария Минкова

15 април 2025 г.

Проект „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ / Зелен коридор, гр. Сливен

Проект „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ / Открит подлез, гр. Русе

II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96/10.V.2004 г. (изм. и доп., ДВ, бр.71/10.IX.2010 г., ДВ, бр.81/30.IX.2014 г. и ДВ, бр.5/19.I.2016, доп., бр.47 от 5.06.2018 г.), съставът на Управителния съвет (УС) на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник-председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни членове. Към края на отчетната 2024 г. УС на НДЕФ се състои от следните членове:

- Председател на УС на НДЕФ – проф. Димитър Ненков, избран с Решение № 807/17.11.2023 г. на Министерския съвет на Република България.
- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и Заместник-председател на УС на НДЕФ – г-жа Ренета Колева – Заместник-министър на околната среда и водите до 06.11.2024 г., когато със заповед № РД-951 е заменена от Заместник-министър Михаела Крумова.
- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, Заместник-председател на УС на НДЕФ, избран съгласно чл.8(2) от Наредбата за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд.
- Представител на Министерството на финансите (МФ) – Заместник-министър Георги Клисурски до 26.07.2024 г., когато със заповед № ЗМФ 1045 е заменен от Заместник-министър Стефан Белчев.
- Представител на Министерството на енергетиката – Заместник-министър Ива Петрова.
- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – Директор на Фондация “Екообщност”;
- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – г-жа Силвия Георгиева - Изпълнителен директор.

Алтернативен член с право на глас от Министерството на околната среда и водите до 06.11.2024 г. е г-жа Силвия Рангелова – Директор на Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество”, заменена от г-жа Миля Димитрова – Главен директор на Главна дирекция „Политика по изменение на климата”. Алтернативен член с право на глас от Министерството на енергетиката е г-н Николай Налбантов – Директор на Дирекция “Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие”. Алтернативен член с право на глас от Министерството на финансите е г-н Валери Вулев – Държавен експерт в Дирекция „Стратегическо плани-

ране и управление на капиталовите инвестиции, държавно участие и концесии“.

През 2024 г. бяха проведени 4 (четири) редовни заседания на УС на НДЕФ.

На първото заседание на УС, проведено на 22.02.2024 г., бяха обсъдени следните важни за НДЕФ теми:

- Обсъждане и приемане на предложените от Изпълнителното бюро (ИБ) План за дейността и Бюджет на НДЕФ за периода 1 януари ÷ 31 декември 2024 г.
- Обсъждане на постъпило писмо-молба от кмета на община Самоков по проект № 507 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на СУ „Никола Велчев“, СУ „Отец Паусий““ по Инвестиционна програма по климата, и доклад на Председателя на УС относно изпълнението на този проект.
- Обсъждане на допълнителна информация и доклад на Председателя на УС, относно изпълнението на проект МР № 050 „Чуй земята – регенеративно земеделие за здравето на почвата“ на Община Габрово, във връзка с решение на УС от 22.08.2023 г.
- Представяне на информация във връзка с допълнителна проверка на ИБ по проект № 011 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на ДГ „Мир“, ф-л „Зора“, гр. Червен бряг“ по Подпрограма „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини,“ (ЕЕОУДГ) към Инвестиционна програма за климата (ИПК), във връзка с решение на УС от 05.10.2023 г.
- Избор на директор на ИБ на НДЕФ.
- Обсъждане на необходимостта от подобряване сигурността на съхранение на паричните средства на НДЕФ и по-внимателно избиране на банки, които да оперират със средствата на Фонда.

В рамките на Второто заседание на УС на НДЕФ, проведено на 26.03.2024 г. бяха разгледани следните въпроси:

- Обсъждане и приемане на Годишния доклад и финансовия отчет на НДЕФ за 2023 година.
- Обсъждане и приемане на Годишен доклад по Подпрограма ЕЕОУДГ, съгласно чл. 59 на Споразумението за продажба на Годишно разпределено количество емисии (AEAs) между Република България и Федерална република Германия.
- Обсъждане и приемане на промени в Оперативното ръководство по Подпрограма ЕЕОУДГ.
- Приемане на одобренията от Комисията за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти формуляри на проекти по Инвестиционна програма „Минерални води“ (ИПМВ).

- Обсъждане на напредъка по подготовката на участието на НДЕФ в изпълнението на Програма „ПроПарк: Посетителска инфраструктура и устойчиво ползване на Национален парк „Рила““ в рамките на Швейцарско-българската програма за сътрудничество.

На третото заседание на УС на НДЕФ, проведено на 16.07.2024 г., бяха взети решения за:

- Актуализация на Плана за дейността и Бюджета на НДЕФ за периода 1 януари ÷ 31 декември 2024 г., обусловена от стартиращите нови инициативи във Фонда и необходимостта от оптимизиране на одобрените дейности по съществуващите програми в рамките на НДЕФ.
- Обособяване на Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ESCO договори)“ в рамките на ИПК и обявяване на Покана за кандигатстване.

На четвъртото заседание на УС на НДЕФ, проведено на 14.11.2024 г., бяха взети решения за:

- Приемане на одобрените от Комисията за подбор, контрол и отчитане на изпълнението проекти по Подпрограма ЕЕОУДГ.
- Приемане на резултатите от извършения от ИБ на НДЕФ анализ на ИПМВ и взимането на решения за следващи стъпки.
- Приемане на резултатите от извършения от ИБ на НДЕФ анализ на схема „Насърчаване използването на електрически превозни средства“ към ИПК и взимането на решения за следващи стъпки.

Всички заседания на УС са надлежно протоколирани, подписани и архивирани.

Проект ЕМ 125 / Община Аксаково

Проект ЕЕОУДГ 010 „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в ОУ „Христо Ботев“ – гр. Бургас“

Проект МР 038 „Климат актив“ / СУ „П. Р. Славейков“, гр. Добрич

III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)

През 2024 г. реализацията и финансирането на проекти по Инвестиционна програма за климата бяха продължени в рамките на остатъчния неизразходван финансов ресурс, предоставен с Решение на МС от 2017 г., и пренасочени с решения на УС на НДЕФ средства от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба №1 от 04.03.2015 г.

И през 2024 г. Изпълнителното бюро продължи работата си по проекти за енергийна ефективност, с прилагане на Европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите.

1. Подбор и одобряване на проекти по Инвестиционна програма за климата

1.1. Портфейл от проекти по ИПК

Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“

С решение на Управителния съвет от 23.02.2023 г., в съответствие със Споразумението за продажба на Годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations - AEAs) между Република България и Федерална република Германия и Решение на МС № 814/21.10.2022 г., в рамките на Инвестиционна програма за климата (ИПК) е създадена Подпрограма „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини“. Допустими за безвъзмездно финансиране по Подпрограмата са мерки за енергийна ефективност и икономия на енергия в общинските училища и детски градини.

За изпълнението на целите на Подпрограмата с Решение на УС на НДЕФ от 26.03.2024 г. са актуализирани правилата за финансиране, в съответствие със специфичните изисквания на Споразумението.

През април 2024 г. е обявена втора Покана за набиране на проектни предложения чрез конкурентен подбор по Подпрограма ЕЕОУДГ. В резултат от това са постъпили 16 (шестнадесет) проектни предложения (Приложение 1 – таблица1.1).

Годишният отчет за изпълнение на Подпрограмата съгласно изисква-

нията на Споразумението е представен в Приложение 2.

Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“

На основание на Решение на УС от 16.07.2024 г. в рамките на Инвестиционна програма за климата стартира изпълнението на Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“.

За изпълнението на целите на Подпрограмата са одобрени Правила за финансиране, допустими обекти, критерии и методика за оценка на проектните предложения.

През м. септември 2024 г., в партньорство с Фонд ФЛАГ, е обявена пилотна Покана за набиране на проектни предложения. В рамките на периода за кандидатстване (17.09.2024 ÷ 17.12.2024 г.) са постъпили 2 (две) проектни предложения (Приложение 1 – Таблица 1.2).

Схема „Енергийна ефективност“

На основание на Решение на УС на НДЕФ от 23.02.2023 г. за пренасочване на средства от приходите по Наредба №1 от 04.03.2015 г. за определяне на реда и начина за разходване на приходите от продажбата на квоти за емисии от авиационни дейности чрез търг, е публикувана една покана за набиране на проектни предложения, с краен срок за кандидатстване 31.01.2024 г.

Постъпил е 1 (един) проект за детска градина, който не попада в обхвата на допустимите по Поканата обекти, поради което не е допуснат до оценка.

Схема за насърчаване използването на електрически превозни средства от публичните институции

На проведеното на 16.07.2024 г. заседание УС на НДЕФ възложи на ИБ изготвянето на аналитичен доклад за състоянието на сектор „Електрическа мобилност“ в България и Европа, на резултатите от изпълнението на Схемата от стартирането ѝ до момента и на пазара на електрически превозни средства в България и Европа.

След запознаване с изготвения аналитичен доклад, на заседанието си на 14.11.2024 г. УС на НДЕФ взе решение за временно преустановяване на Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства до изготвянето и приемането на актуална стратегия за

развитието на НДЕФ.

През 2024 г. не е обявявана покана за набиране на проектни предложения по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства. Изпълнителното бюро продължи работата си по все още нереализираните 28 (двадесет и осем) на брой проекти от обявени покани в предходни години.

1.2. Подбор и оценка на проекти по Инвестиционна програма за климата от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти, и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

1.2.1. Оценка и подбор на проекти от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти

Постоянната комисия се състои от двама представители на ИБ на НДЕФ и по един представител на Министерството на околната среда и водите, Министерството на финансите и Министерството на енергетиката, определени със заповеди на съответните министри.

Подпрограма “Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини” (ЕЕОУДГ)

През 2024 година е проведено 1 (едно) заседание на Комисията (на 18.10.2024 г.), за разглеждане на постъпилите проектни предложения по Подпрограма ЕЕОУДГ. На заседанието са разгледани всички 16 (шестнадесет) на брой постъпили проектни предложения.

Отчетът за изпълнението на Подпрограмата през 2024 г. съгласно изискванията на Споразумението, включително процесът на оценка и подбор на проектите, е представен в Приложение 2.

Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“

Тъй като крайният срок на обявената първа покана за набиране на проектни предложения по Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“ е в самия край на отчетната година (17.12.2024 г.), заседания на Комисията за оценка на проектни предложения по Подпрограмата не са провеждани. Постъпилите проектни предложения са предвидени за разглеждане от Комисията и представяне за вземане на решение от УС в първото тримесечие на 2025 година.

Схема „Енергийна ефективност“

През 2024 г. не са провеждани заседания на Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане изпълнението на проекти по Схема „Енергийна ефективност“ на ИПК.

Схема за насърчаване използването на електрически превозни средства от публичните институции

През 2024 година не са провеждани заседания на Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане изпълнението на проекти по схема “Електромобили” (СЕМ).

1.2.2. Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Подпрограма “Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини” (ЕЕОУДГ)

На проведено на 26.03.2024 г. заседание (Протокол № 137/26.03.2024 г.), УС на НДЕФ одобрява промени в Правилата за финансиране на проекти по Подпрограма ЕЕОУДГ и възлага на ИБ на НДЕФ да публикува нова (втора) покана за набиране на проектни предложения.

Втората покана за набиране на проектни предложения е публикувана на 08.04.2024 г. в партньорство с Фонд ФЛАГ, който има възможност да осигури нисколихвен кредит на общините за покриване стойността на съфинансирането на проектите.

На проведено на 14.03.2024 г. заседание (Протокол № 139/14.11.2024 г.), УС е одобрил за финансиране 16 (шестнадесет) проектни предложения по Подпрограмата (Приложение 1 – Таблица 1.3).

2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2024 г.

2.1. Изпълнение на проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“

През отчетната 2024 г. ИБ на НДЕФ работи по различни фази от изпълнението на одобрените за финансиране 6 (шест) броя проекти по първата покана от 2023 г.

През 2024 г. **напълно завършени, разплатени, одитирани и отчет-**

мени са 2 (два) от подадените по първата покана проекти, на обща стойност 1,019,310.22 лева и изплатена финансова помощ от НДЕФ в размер на 704,124.37 лева. В резултат от изпълнението на двата проекта е постигнато редуциране на емисиите на парникови газове в размер на 4513,5 тона/CO₂eq за целия жизнен цикъл на проектите.

Завършените през 2024 година проекти по Подпрограма ЕЕОУДГ са следните:

Проект ЕЕОУДГ 008/30.06.2023 г. – „Повишаване на енергийната ефективност/основен ремонт и изграждане на ФЕЦ на ДГ „Згра-вец“, гр. Момчилград“

Финансирането, предоставено от НДЕФ, е в размер на **413 533,37 лева**. По проекта са изпълнени следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлинно изолиране на външни стени;
- Топлинно изолиране на покрив;
- Подмяна на прозорци и врати;
- Мерки за отоплителна инсталация;
- Измерване, автоматизация и контрол;
- Мерки по системите за осветление;
- ФотоVOLтаична инсталация 30 kWp.

В резултат от изпълнението на енергоспестяващите мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **2695,50 t/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект ЕЕОУДГ 010/30.06.2023 г. – „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на ОУ „Христо Ботев“, кв. Сарафово, гр. Бургас“

Финансирането, предоставено от НДЕФ, е в размер на **279 522.26 лева**. По проекта са изпълнени следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлинно изолиране на външни стени;
- Топлинно изолиране на покрив;
- Топлинно изолиране на под;
- Подмяна на прозорци и врати;
- Мерки за отоплителна инсталация;
- Измерване, автоматизация и контрол;
- Мерки по системата за битово горещо водоснабдяване;
- Мерки по системите за осветление;
- ФотоVOLтаична инсталация 12,42 kWp.

В резултат от изпълнението на енергоспестяващите мерки са ре-

гуцирани емисии на парникови газове в размер на **1818,00 t/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

В процес на изпълнение е проект **ЕЕОУДГ 005/30.06.2023 г. – „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сградата на ОУ „Васил Левски“, с. Еница, общ. Кнежа“.**

Финансирането, предоставено от НДЕФ през 2024 г. за междинно плащане, е в размер на **209 087.06 лева**.

По проекта се изпълняват следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлинно изолиране на външни стени;
- Топлинно изолиране на покрив;
- Топлинно изолиране на под;
- Подмяна на прозорци и врати;
- Мерки за отоплителна инсталация - вентилация с рекуперация;
- Тръбна или въздухопроводна мрежа;
- Измерване, автоматизация и контрол;
- Мерки по системите за осветление.

Очакваният срок за завършване на строително-монтажните дейности е 09.03.2025 г.

Продължава подготовката за изпълнение на следните одобрени проекти по първата покана от 2023 година.:

Проект ЕЕОУДГ 003/29.06.2023 г. – „Прилагане на мерки за енергийна ефективност на ДГ „Зора“, гр. Русе“

Проектът е на етап избор на изпълнител на СМР.

Проект ЕЕОУДГ 006/29.06.2023 г. – „Енергийно обновяване на учебната сграда на ОУ „Иван Вазов“, с. Мусачево, общ. Елин Пелин“

Проектът е на етап избор на изпълнител на СМР.

Проект ЕЕОУДГ 007/30.06.2023 г. – „Въвеждане на енергоспестяващи мерки в сградата на ДГ „Смехоранчета“, с. Мирово, общ. Братя Даскалови“

Проектът е на етап избор на изпълнител на СМР.

Три от одобрените проекти не продължават изпълнението си:

Проект ЕЕОУДГ 004/29.06.2023 г. – „Енергийна ефективност на ДГ „Елена Грънчарова, филиал „Детски свят“, кв. Калтинец, гр. Горна Оряховица“

Съгласно решение 31 от Протокол 4/21.12.2024 г. на Общински съвет Горна Оряховица, проектът е оттеглен. В решението на общинския съвет не са посочени конкретни аргументи за оттеглянето на проекта.

Проект ЕЕОУДГ 011/30.06.2023 г. – „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на ДГ „Мир“, ф-л „Зора“, гр. Червен бряг“

Съгласно решение на ОС 264/27.09.2024 г. - Община Червен бряг оттегля проекта, поради невъзможност да осигури средства за собственото финансиране.

Проект ЕЕОУДГ 002/27.06.2023 г. – „Енергийна ефективност на ДГ „Чиполино“, гр. Свищов“

По време на извършено на 10.04.2024 г. посещение на обекта от представители на НДЕФ във връзка с откриване на строителната площадка и поставяне началото на изпълнението, е констатирана поредица от съществени нарушения на правилата за финансиране на проекти от НДЕФ и на относимото българско законодателство: стартирано изпълнение на СМР преди подписването на Акт 2 и несъответствие на влаганите материали с предвидените в работния проект. Констатациите са документирани в Контролен лист от проверка на място (Приложение № 15 към Правилата за финансиране на проекти). Въз основа на констатираните нарушения НДЕФ оттегля ангажимента си за сключване на договор и финансиране на проекта.

През отчетната 2024 г. ИБ на НДЕФ работи и по различни фази от изпълнението на одобрените за финансиране 16 (шестнадесет) на брой проекти от втората покана от 2024 година. Бенефициерите, декларирали, че към момента на кандидатстването имат изготвен технически/работен проект, са поканени да го представят; на останалите е определен срок от три месеца за изготвяне и внасяне проектите си в НДЕФ за становище.

Да края на 2024 година в НДЕФ са внесени за становище технически/работни проекти:

- **Проект ЕЕОУДГ 23/10.07.2024 г. – „Основен ремонт и мерки за енергийна ефективност в ПХГ Св. Св. Кирил и Методий, гр. Казан-**

лък“.

- Проект ЕЕОУДГ 24/10.07.2024 г. – „Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в ДГ „Мая“ - УПИ II - детска градина от кв.13-нов по плана на кв.“Въстанически“ - север, гр. Пловдив“.
- Проект ЕЕОУДГ – 27/10.07.2024 г. – „Енергийно обновяване на 192 СУ „Христо Ботев“ с. Бистрица, СО- район „Панчарево“.

На вносителите на посочените технически/работни проекти е изпратено становище в рамките на отчетната 2024 г. След извършване на необходимите корекции съобразно изпратените становища, в началото на 2025 г. ИБ на НДЕФ е в готовност да предостави примерни тържни процедури.

2.2. Изпълнение на проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“

През 2024 г. не са изпълнявани проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“. Причина за това е стартирането на Програмата с обявяване на първа покана през м. септември 2024 г., с краен срок за кандидатстване в самия край на календарната година - 17.12.2024 г.

2.3. Изпълнение на проекти по Схема „Енергийна ефективност“

Разплатени през 2023, но през отчетната 2024 г. приключени с извършването на одит от независим одитор са следните проекти:

Проект № 295-3 -“Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийна ефективност на Административна сграда в гр. Оряхово, ул. „Андрей Чапразов“5”

Финансирането, предоставено от НДЕФ, е в размер на **143 444,99 лева**.

Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлоизолация на външни стени.
- Топлоизолация на покрив.
- Подмяна на дограма.
- Повишаване ефективността на отоплението.

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **5 968,5 т/СО₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 289 - „Повишаване на енергийната ефективност на сградата на „МБАЛ Първомай“ ЕООД, гр. Първомай“

Финансирането, предоставено от НДЕФ, е в размер на **514 313,38 лева**. Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлоизолация на фасадни стени.
- Топлоизолация на таванска плоча.
- Оптимизиране на котелна инсталация;
- Оптимизиране на отоплителна инсталация;
- Монтиране на соларна инсталация;

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **7 451,70 m/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

През 2024 г. напълно завършени, разплатени, одитирани и отчетени пред УС на НДЕФ са **5 (пет)** проекта по схема енергийна ефективност на обща стойност 6 127 970,34 лева и изплатена финансова помощ от НДЕФ в размер на 2 704 459,60 лева. В резултат от изпълнението на тези проекти е постигнато годишно редуциране на емисиите на парникови газове в размер на **37 104,90 тона/ CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проектите. Проектите са следните:

Проект № 328-4 - Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново - СУ „П.Р.Славейков“

Финансирането, предоставено от НДЕФ през 2024 г., е в размер на **538 266,07 лева**.

Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлоизолация на външни стени;
- Топлоизолация по под към външен въздух – еркери;
- Подмяна на дограми;
- Топлоизолация на покриви;
- Подмяна на осветление;
- Подмяна на отоплителна инсталация;
- Въвеждане на автоматично управление и регулиране.

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **3 965,70 m/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 279 – „Повишаване на енергийната ефективност и редуциране на отделяните вредни емисии от сградата на Народно Читалище „ЙОРДАН ЙОВКОВ - 1870 година, гр. Добрич“

Финансирането, предоставено от НДЕФ през 2024 г., е в размер на **336 429,43 лева**.

Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлоизолация на външни стени;
- Подмяна на външна дограма;
- Топлоизолация на покрив,
- Топлоизолация на подове;
- ЕСМ по сградни инсталации.

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **4 206,00 t/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 297 – „Основно обновяване и въвеждане на ЕЕМ, посредством възобновяеми източници в сградата на общинска администрация община Братя Даскалови“

Финансирането, предоставено от НДЕФ през 2024 г., е в размер на **659 536,27 лева**.

Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлоизолация на външни стени;
- Подмяна на дограма;
- Топлоизолация на покриви и хидроизолация;
- Изолация на под и цокъл;
- Подмяна на осветителни тела – вътрешни и външни;
- Изграждане на фотоволтаична система;
- Доставка и монтаж на климатизатори.

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **10 372,50 t/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 362 – „Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- втора база“

Финансирането, предоставено от НДЕФ през 2024 г., е в размер на **261 028,38 лева**.

Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Топлоизолация на външни стени;
- Подмяна на дограма;
- Топлоизолация на покрив;
- Топлоизолация на подове/цокли/;
- Ремонт на системата за отопление.

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **12 199,80 t/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

2.4. Изпълнение на пилотни проекти в рамките на ИПК с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкшат България ООД

След приключване на съвместната работа на екипите на НДЕФ и Денкшат България ООД по изготвянето на важни процедури и документация, необходими за прилагането на европейските стандарти в областта на енергийната ефективност, същите бяха заложени като основни изисквания в документи като: План за въвеждане в експлоатация, План за поддръжка и мониторинг и План за измерване и проверка на постигнатите енергийни спестявания. Прилагането на тези минимални стандарти цели постигането на по-голяма ефективност на вложените публични средства, чрез по-стриктен контрол при изпълнението на проекта и постоянен мониторинг през целия жизнен цикъл на сградите.

През отчетната 2024 г. завърши реализацията на **Проект № 507 – „Мерки за енергийната ефективност и съпътстващи дейности в сградата на СУ „Никола Велчев“, СУ „Отец Пасий“ и трапезария, гр. Самоков“**. Двете училища (помещаващи се в една сграда), за които са изпълнени енергоспестяващите мерки, участват и в образователните инициативи на НДЕФ и ще служат за анализ на резултатите от прилагането на двата иновативни подхода при изпълнението на проекти в рамките на ИПК.

Финансирането, предоставено от НДЕФ през 2024 г., е в размер на **909 199,45 лева**.

Изпълнени са следните мерки за енергийна ефективност:

- Подмяна на стара дограма;
- Изолиране на външни стени;
- Изолиране на покрив;
- Изолиране на под;

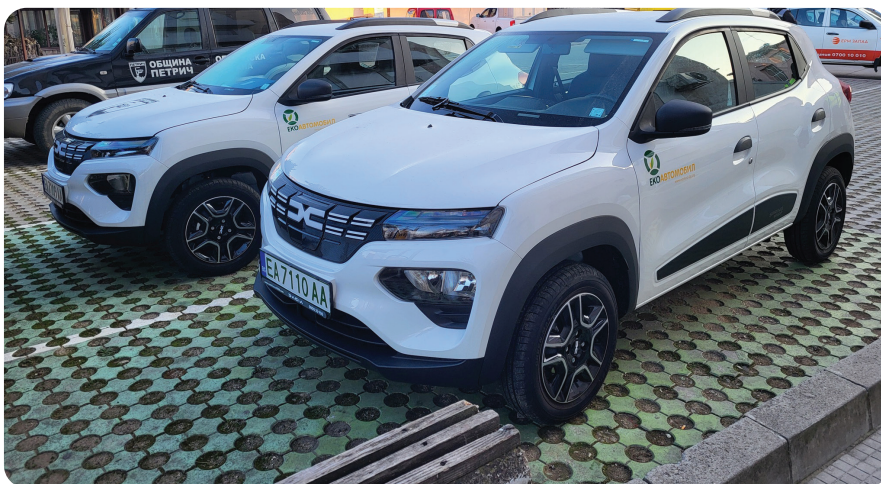
- Повишаване ефективността на водноотоплителните инсталации и инсталациите за битово горещо водоснабдяване;
- Повишаване ефективността на осветителната инсталация.

В резултат от изпълнението на посочените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове в размер на **6 360,9 т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

2.5. Изпълнение на проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства в обществения сектор

През отчетната 2024 г. в хода на изпълнение на Схема за насърчаване използването на електрически превозни средства са закупени, 19 (деветнадесет) изцяло електрически превозни средства, категория M1 (3+1 или 4+1 места), 1 (едно) електрическо превозно средство категория N1 и 3 (три) изцяло електрически товарни автомобили, категория L7e, с различни надстройки. Предстои закупуването на останалите одобрени електрически превозни средства.

През 2024 г. е приключило изпълнението на 23 (двадесет и три) проекта с финансова подкрепа от НДЕФ в размер на **474 525.50 лева**. Ползвателите на превозните средства по одобрените проекти са общини, общински администрации, министерства и държавни агенции, съгласно изискванията на Оперативното ръководство по ИПК.

Проект ЕМ 141 / Община Петрич

IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ“

В началото на 2022 г., с решение на УС на НДЕФ, част от средствата от постъпленията от продажбата на авиационните квоти, съгласно Наредба на МОСВ №1 от 04.03.2015 г., са насочени към изпълнението на Инвестиционна програма „Минерални води“ (ИПМВ).

1. Подбор и одобряване на проекти по Инвестиционна програма „Минерални води“

1.1. Портфейл от проекти по ИПМВ

През септември 2023 г. е публикувана покана за набиране на проектни предложения, с краен срок 31.01.2024 г. Постъпило е 1 (едно) проектно предложение - на Община Ракитово (Приложение 3 – Табл. 3.1)

1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПМВ, одобряването на проектите се осъществява на базата на проектно предложение с технически или работен проект, и класиране въз основа на оценка по предварително обявени критерии. Проектите се одобряват на две нива: от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет.

1.2.1. Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПМВ

През 2024 година е проведено 1 (едно) заседание на Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане изпълнението на проектите на ИПМВ, на което са одобрени 3 (три) проектни предложения - на Община Свищов, Община Сапарева баня (отложени за разглеждане от поканата през 2023 г. поради липса на технически проекти, които междуременно са изготвени и представени), и Община Ракитово (Протокол № 122/13.03.2024 г.).

1.2.2. Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

На проведено на 26.03.2024 г. заседание на УС на НДЕФ са одобрени 3 (три) проектни предложения по Инвестиционна програма „Минерални води“ (Протокол № 137/26.03.2024 г.): МВ-013 на Община Сапарева баня, МВ-014 на Община Свищов и МВ-018 на Община Ракитово. (Приложение 3 – Табл. 3.2).

На проведеното на 16.07.2024 г. заседание, УС на НДЕФ възлага на ИБ на НДЕФ извършване на цялостен анализ на ИПМВ, включително на резултатите от финансираните до момента проекти и на необходимостта от актуализиране на Оперативното ръководство по програмата (Протокол № 138/16.07.2024 г.).

На проведеното на 14.11.2024 г. заседание, на база на представения от ИБ анализ УС на НДЕФ взема решение за продължаване изпълнението на ИПМВ с актуализиране на документацията за кандидатстване и изпълнение Програмата и публикуване на нова покана за набиране на проектни предложения (Протокол № 139/14.11.2024 г.)

2. Изпълнение на проекти по Инвестиционна програма „Минерални води“

През 2024 г. са завършени няколко основни етапа от подготовката на изпълнението на одобрените проекти:

- Завършен е предварителният контрол на подадените проектни предложения (съгласувани са техническите проекти);
- Проведен е предварителният контрол на тръжните процедури;
- Обявени са тръжни процедури за избор на изпълнители;
- Проведен е последващ контрол на тръжните процедури и на сключените договори за изпълнение на СМР.

През 2024 г. са сключени договори за финансиране и са открити строителните площадки на следните проекти:

Проект МВ-010/30.11.2022 г. – „Оптимизиране начина на водовземане на разрешителен режим на минерални води от сондаж № СН-ЗВП чрез изграждане на нов водопровод, ремонт на съществуващи резервоари и изграждане на разпределителна мрежа в с. Минерални бани” - II етап, подобект А“

Изпълняват се:

- Водопровод -2 бр.;
- Помпена станция;
- Събирателен резервоар.

Очаква се СМР да приключат в началото на 2025 г.

Проект МВ-012/03.02.2023 г. – „Уличен водопровод за минерална вода с. Огняново, Община Гърмен с дължина L 1300“

Изпълнява се водопровод. СМР дейностите са завършени в края на 2024 г. Очаква се отчитане и разплащане на проекта в началото на 2025 г.

Проект МВ-017/06.02.2023 г. – „Реконструкция на сондаж №2ХГ на НМВ „Рупите – м. Кожух“, ПИ 49312.17.39, местност „Рупите“, землище на с. Рупите, община Петрич, област Благоевград – реконструкцията се състои в подмяна на тръбно-крановата арматура и отдушник, реконструкция на каптиращото съоръжение и изграждане на помпена станция; изпълнение на черпателен резервоар; нови тръбни връзки на сондажа и съществуващите водопроводи“

Изпълняват се:

- Помпена станция;
- Събирателен резервоар;
- Стенен грайвер;
- Хидрофор;
- Нивосигнализатори – 2 бр.

Очаква се СМР да приключат в началото на 2025 г.

Към края на отчетната 2024 г. състоянието на останалите одобрени през годината проекти е следното:

Проект МВ-013/06.02.2023 г. - „Помпена станция с резервоар и довеждащ тръбопровод за минерална вода“ в гр. Сапарева баня“

Проектът е на етап провеждане на процедура за избор на изпълнител.

Проект МВ-014/06.02.2023 г. - „Изграждане на каптажна шахта при Сондаж №Р-4хг от НМВ „Свищов“ в ПИ 65766.508.1 по КК и КР на гр.

Свищов, довеждащ водопровод и помпена станция с черпателен резервоар в ПИ 65766.702.4638 по КК и КР на гр. Свищов, Община Свищов“

Проектът е на етап сключване на договор за СМР след проведена процедура и избор на изпълнител.

Проект МВ-018/31.01.2024 г. – „Основен ремонт на топлопровод за минерална вода от водоизточник попадащ в ПИ с идентификатор 38844.101.95 по КК на гр. Костандово, общ. Ракитово, обл. Пазарджик“

Проектът е на етап провеждане на тръжна процедура за избор на изпълнител.

V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА“

Средствата за финансиране на проекти по Програма „Микропроекти за климата“ (ПМПК) постъпват в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта, въз основа на Решение на Министерски съвет №175/29.03.2017 г.

Поради изчерпване на финансовия ресурс по програмата, през 2024 г. не е обявявана покана за набиране на нови проектни предложения. През годината се работи по изпълнението на вече одобрените проекти.

1. Подбор и одобряване на проекти по Програма „Микропроекти за климата“

1.1. Портфейл от проекти по ПМПК

През отчетната 2024 г. ИБ на НДЕФ продължи работата си по изпълнението на проектите, одобрени по предишни покани в рамките на ПМПК. Заседания на Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане изпълнението на проекти по ПМПК не са провеждани и УС на НДЕФ не е одобрявал нови проекти по Програмата през годината.

2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата“

През 2024 година са завършени и отчетени 8 (осем) проекта по ПМПК с финансова подкрепа от НДЕФ в размер на 392 435.54 лева, както следва:

МР 004 – „Повишаване на ЕЕ на климатичните инсталации в административната сграда на Министерството на финансите на ул. “Г. С. Раковски“ 102“

Целта на проекта е постигане на по-добра енергийна ефективност и ограничаване на негативното въздействие върху околната среда с подмяната на част от климатиците, работещи с фреон R22 и R32 в административната сграда на Министерство на финансите в София. Това допринася за намаляване на разхода на електрическа енергия с 10% и на отрицателното въздействие върху озоновия слой с 19%.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **48 972.00 лева**.

МР 038 – „Климат актив - СУ „П. Р. Славейков“ - гр. Добрич

Целта на проекта е да бъде усъвършенствана системата за енергиен мениджмънт в сградата на училището, чрез оптимизиране на инсталацията, осигуряваща микроклимата и електроснабдяването в сградата, в т.ч. и посредством въвеждане на чиста енергия от ВЕИ. Очакваният резултат е подобряване на работата, минимизиране на енергийните разходи и въглеродните емисии, и разширяване на възможностите на образованието за адаптиране към климатичните промени. Изпълнени са образователни дейности, генериращи информираност и модели на поведение за ограничаване на негативното човешкото въздействие върху климата, подобряване на разбирането за енергийната ефективност и пестене на енергия сред ученици и училищна общност. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **50 000.00 лева**.

МР 041 – „Еко младеж – МанЕко“

Целта на проекта е да осъществи образователни дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени, чрез които да обучи 1080 младежи на възраст 14÷28 години от различни краища на България. Средството за постигане на целта е образователната игра „Климатична фреска“, която да бъде масовото разпространена в районите на провеждане на дейностите. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **49 866.00 лева**.

МР 042 – „Иновативни решения за адаптация към климатичните промени“ – Община Трявна

Целите на проекта са насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика, улесняване използването на възобновяеми източници на енергия, постигане на приоритетите на ЕС за осигуряване на чиста и зелена енергия, намаляване на емисиите на парникови газове.

Изпълнените дейности включват:

- Доставка и монтаж на 4 соларни пейки;
- Обучение по проблемите на промените в климата и адаптацията към тях.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **46 233.80 лева**.

МР 046 - „Мерки за повишаване на обществената информираност и включване на дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени Община Бургас“

Целите на проекта са повишаване информираността /осведомеността на гражданите за факторите, влияещи върху климатичните промени, участие на обществото в действия, водещи до смекчаване и адаптация, и ограничаване приноса на отпадъците към емисиите на парникови газове, чрез насърчаване на разделното събиране на био-разградими отпадъци и оползотворяването им, и въвеждане на принципите на кръговата икономика.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **47 940.00 лева**.

МР 048 – „Намаляване на емисиите на парникови газове с внедряване на системи за контрол и управление на микроклимата и разхода на ел. енергия в общински сгради Община Пиргон“

Целта на проекта е намаляване емисиите на парникови газове и създаване на условия за адаптация към климатичните промени, чрез въвеждане на мерки за мониторинг, контрол и оптимизиране разхода на електрическа енергия с въвеждане на автоматично регулиране на системите за осигуряване на микроклимата (водогрейнните котли) в част от сградите, общинска собственост на бюджетна издръжка. Изпълнените дейности включват:

- Доставка и монтаж на оборудване за контролно измерване разхода на електроенергия в две общински сгради (детски градини) и изграждане на система за мониторинг и контрол на разходите на енергоресурси;
- Доставка и монтаж на системи за мониторинг и управление на микроклимата, чрез автоматично регулиране на водогрейнните котли в две сгради общинска собственост.
- Доставка и монтаж на 2 бр. метеостанции за мониторинг чистотата на въздуха.
- Изработване на уеб портал за следене чистотата на въздуха в община Пиргон.
- Провеждане на двудневен климатичен семинар, посветен на Деня за борба с климатичните промени и намаляването на емисиите от парникови газове.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **49 423.74 лева**.

МР 051 – „Община Кнежа - за една по-зелена Земя“

Целите на проекта са:

- Изграждане на система за наблюдение на потреблението на електроенергия, както и мрежова фотоволтаична система за произ-

водство на електроенергия за собствено потребление, която да позволи частично задоволяване на потреблението на електроенергия;

- Внедряване на съвременни и енергоефективни термопомпени системи въздух – въздух;
- Провеждане на образователни събития за повишаване разбирането и необходимостта за опазване на околната среда.
- Изпълнените дейности включват:
- Внедряване на система за сграден електроенергиен мениджмънт, който включва дигитална система за проследяване на потреблението и управление на производството/разходването на електроенергия.
- Провеждане на информационно-презентационно събитие на тема „Проблемите на изменението на климата и адаптация към климатичните промени“, насочено към деца и юноши.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **50 000.00 лева**.

МР 052 „Екологично заредени“ - Община Враца

Целта на проекта е запознаване на гражданите с производството на електроенергия от ВЕИ и използването на зелена енергия, и насърчаването им да използват тези ресурси в рамките на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика. Изпълнените дейности включват:

- Доставка и монтаж на 3 броя соларни пейки.
- Провеждане на 3 броя информационни кампании.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на **50 000.00 лева**.

През отчетния период не са допуснати слабости по отношение на използването на средствата по предназначение и прозрачността на процедурите по подбор и реализация на проектите - констатирано от „Грант Торнтон“ ООД, осъществило независимия одит на изпълнението на проектите, финансирани по програмите, администрирани от НДЕФ.

Всички препоръки от предходната година, свързани с финансираниите от НДЕФ, са взети под внимание и са предприети необходимите действия за отстраняването им през отчетната година.

VI. ПРОЕКТИ В ПОДКРЕПА НА ПОЛИТИКИТЕ ПО ОКОЛНА СРЕДА

В изпълнение на Стратегията за развитието си, през последното десетилетие НДЕФ полага усилия да даде своя принос за усъвършенстване на политиките в областта на управлението на околната среда, вкл. в сферата на намаляване на въздействието и адаптация към промените в климата. Тази роля НДЕФ изпълнява основно чрез привличането на средства за изпълнението на проекти в следните направления:

- Принос към прилагането на Националната стратегия за адаптация към климатичните промени и усъвършенстване на относимите политики.
- Създаване на необходимите условия общинските администрации да изпълняват пълноценно своята функция на мениджъри на енергията на местно ниво, с което да допринасят за постигане на националните цели.
- Участие в процеса на разработване и прилагане на политики за устойчиво финансиране на мерки за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.
- Промяна в поведението на ползвателите на сградите, за които се предоставят средства за инвестиционни мерки за енергийна ефективност, и превръщането на това поведение в норма и част от политиките за енергийна ефективност.

1. Предефиниран проект №3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България” по програма “Опазване на околната среда и климатични промени”, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство

Проектът стартира през февруари 2021 година и приключи в края на април 2024 г. Основната му цел е да подобри капацитета на местните власти да идентифицират и планират креативни и иновативни решения за градско развитие, попадащи в стратегиите и общинските планове за смекчаване на въздействието върху климата. Партньори в изпълнението на проекта са: НДЕФ (водещ партньор), Норвежката асоциация на регионалните и местните власти (KS), и осем общини в Р. България - Столична община, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Русе, Кърджали и Сливен, определени на базата на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата (2019).

През 2024 година бяха изпълнени следните дейности, които допринасят за постигане целите на проекта:

- НДЕФ продължи да изпълнява всички дейности в ролята си на водещ партньор – цялостна координация по изпълнение на дейностите, финансово и програмно отчитане, координация с международния партньор и Програмния оператор.
- Представени и одобрени са финалният технически и финалният финансов отчет за изпълнението на проекта.
- Дейностите на партниращите български общини през 2024 г. беше насочена към приключване изпълнението на одобрените инвестиционни мерки.
- Към края на април 2024 г. (крайния срок за изпълнение на проекта) са изпълнени инвестиционни проекти в седем от осемте общини, проведени са и събития за публичност.
- Единствено община Варна не успя да организира изпълнението на предвидените инвестиционни мерки.
- На 26.04.2024 г. е проведена заключителна национална конференция по проекта. Целта на конференцията е представяне пред широк кръг заинтересовани страни на философията и практическото изпълнение на проекта, и продължаване обсъждането на основни теми, свързани с политиките, законодателството и образованието в областта на адаптацията към климатичните промени. Освен общините - участници в проекта, в конференцията взеха участие и кметове и заместник-кметове на общини, членки на Мисията за адаптация към климатичните промени на Европейската комисия. Постигнато бе разбиране, че моделът, създаден в партньорския проект, може да бъде приложен в останалите общини в България. За целта ще са необходими още по-мощабни институционални инициативи за подобряване капацитета на местните власти, на всички заинтересовани институции и на професионалните общности.

Националният доверителен екофонд има готовност да подготви концепция за необходимите действия и ресурси за прилагането на създадения и тестван в пилотните общини модел, както и за неговото развитие и усъвършенстване на национално ниво.

2. Проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart)

Проектът се финансира по Програма Хоризонт 2020. Целта му е да развие пазара за инвестиции в енергийна ефективност и да подкрепи националното прилагане на инициативата „Интелигентно

финансиране за интелигентни сгради“ чрез създаване на постоянен дискуссионен форум, който да влияе върху съответните политически действия в областта и да включва активно цялата верига на заинтересованите страни, като поддържа силен фокус върху финансовите институции. За да постигне тази всеобхватна цел, проектът идентифицира следните четири приоритетни тематични области:

- Цялостно енергийно обновяване на съществуващи частни и обществени сгради, с цел постигане нивата на близки до нулеви емисии;
- Проекти за енергийна ефективност в промишлеността и МСП;
- Модернизация на обществената инфраструктура, включително улично осветление, централно отопление и транспортни системи;
- Интегриране на възобновяеми енергийни източници в проекти за енергийна ефективност.

Водещ партньор по проекта е Центърът за енергийна ефективност „ЕнЕфект“. Освен НДЕФ, партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. държавни агенции, общини, университети и НПО от България.

Участието на НДЕФ включва изпълнението на следните дейности:

- Активно участие, включително представяния и участие като панелист в съответните кръгли маси, с представяне на опита и актуалните проекти на НДЕФ, позицията на Фонда по обсъжданите политики и предстоящите дейности.
- Организиране и домакинстване на среща на създадените работни групи по политиките.

През 2024 година бяха проведени следните събития:

- През януари НДЕФ бе домакин на среща на работната група.
- През април бе проведена заключителната кръгла маса по проекта на тема „Бъдещето на финансовите инструменти за устойчива енергия“, в която НДЕФ взе активно участие.

НДЕФ продължава активно да участва във всички национални форуми, които обсъждат и дават принос за разработването и прилагането на съвременни финансови инструменти в подкрепа на пазарните механизми за подобряване на енергийната ефективност на сградите. Продължава и работата по привличане на средства за нови дейности за разработване и тестване на нови модели.

3. Проект „MENERGERS“ – Служби „Енергиен мениджър“ в общините

Проектът има за цел да създаде модел за служба „Енергиен мениджър“ в общините в България и да оформи система от критерии за енергийна ефективност и ВЕИ за общините в Румъния. Така ще се даде възможност на общините в двете държави да дават своя съществен принос за постигане на целите за климатична неутралност според националните и европейските цели. Проектът се финансира от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Република Германия. НДЕФ е водещ партньор, работещ в консорциум с останалите партньори в проекта: Независимия институт по околна среда в Берлин (UfU), Софийската енергийна агенция „Софена“ и Асоциацията на общините „Енергийни градове“ (Energy cities) в Брашов, Румъния. Периодът за изпълнение на проекта е 30 месеца, стартирайки от ноември 2022 г.

Ангажиментът на НДЕФ е свързан с:

- Цялостното управление на проекта;
- Анализа на състоянието на енергийния мениджмънт в общините и съставянето на модел за службите „Енергиен мениджър“;
- Принос за провеждане на обученията на пилотните общини;
- Принос за тестването на модела в избраните пилотни общини в България;
- Обобщаване на резултатите и подкрепа за идентифициране на необходимите мерки за институционализиране на този модел – чрез актуализиране на законодателството и институционализиране на мрежа на общинските енергийни мениджъри.

Общият бюджет на проекта е 495 438 евро. Бюджетът на НДЕФ е 153 627 евро, от които 9 400 евро е собственият принос.

През 2024 година са изпълнени следните дейности:

- Цялостно управление на проекта – периодично докладване към донора, координационни срещи, планиране на дейностите.
- Начало на активното прилагане на изработения модел за служба „Енергиен мениджър“ в трите пилотни общини – Русе, Сапарева баня и Свиленград.
- На всеки три месеца членовете на екипите в трите общини попълваха и изпращаха въпросници за проследяване на прилагането на модела. Чрез този инструмент за наблюдение е възможно да се събере практическа информация за усъвършенстване на модела.
- През октомври 2024 г. делегация от НДЕФ и пилотните общини взе участие в националната конференция на партньорите в Румъ-

ния, където даде своя принос за постигане на общо разбиране за съвременната роля на енергийните мениджъри по отношение на връзките им с националните правителства.

Предстоящите задачи за 2025 година са свързани с оформянето на модела на службите енергиен мениджър и координирането на усилията със заинтересованите страни за предприемане на стъпките към създаване на условия за тяхното успешно функциониране.

4. Проект „Визия 2045“

Проектът има за цел да обедини усилията на училища и общински администрации за привличане на всички заинтересовани страни (доставчици на услуги и енергия, публични администрации, търговци, медии и др.) при създаването и експериментално прилагане на иновативен модел за климатична неутралност на местно ниво.

Проектът се финансира от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Република Германия (EUKI)

Водещ партньор е Независимият институт по околна среда в Берлин (UfU). Партньори, заедно с НДЕФ, са Асоциацията на общините „Енергийни градове“ (Energy Cities) в Краков, Полша и Регионална енергийна агенция на Савинска, Шалешка и Корошка области, Словения. Проектът се изпълнява за период от 30 месеца, започвайки от м. ноември 2022 г.

Ангажиментите на НДЕФ са свързани с:

- Оценка на емисиите на парникови газове на четири училища в две общини (избрани според критерии, определени в консорциума на проекта) – изчисляване на въглеродния отпечатък чрез методика и система от критерии, разработени от консорциума;
- Подпомагане на училищата за изготвянето и реализацията на собствени планове за действие за постигане на климатична неутралност чрез съвместни дейности с общината и останалите заинтересовани страни;
- Разпространение на опита сред всички училища в България.

Общият бюджет на проекта възлиза приблизително на 650 000 евро. Бюджетът на НДЕФ е в размер на 158 200 Евро, от които 14 776 евро е собственият принос. Участници в проекта са: Община Ямбол с ЕГ „Васил Карагьозов“ и ОУ „Любен Каравелов“ и Община Добрич със СУ „Петко Рачов Славеиков“ и СУ „Димитър Талев“.

През 2024 година са изпълнени следните дейности:

- Проведени са поредица от срещи с училищата и общините за представяне на проекта и обучение на учителите.
- В двете общини са проведени вторите срещи на заинтересованите страни за привличане на вниманието и подкрепата на местните и регионални институции и на доставчиците на услуги в училищата.
- Проведено е размяна на посещения между училищата на двете общини.
- В четирите училища започна изпълнението на конкретните дейности, набелязани в плановете за действие.

През 2025 г. предстои обобщаването на опита, създаването на наръчници за прилагане на модела и в други общини и училища, както и провеждането на национална конференция за генериране на идеи за бъдещето.

НДЕФ полага усилия да привлича финансиране за продължаване на дейностите, които допринасят за въвлечането на ползвателите на общински обекти към действията за подобряване на тяхната енергийна ефективност.

Проект „Визия 2045“ / СУ „П. Р. Славейков“, гр. Добрич

VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Институционално развитие

В края на отчетния период личният състав на ИБ наброява 9 (девет) души. На пълен щат са директор, петима експерти (старши и главни експерти, експерти и счетоводители) и двама технически сътрудници (технически асистент и шофьор). Един експерт е ангажиран на непълен работен ден. Служителите заемат съответните позиции съгласно одобреното щатно разписание. Заети са девет от четиринадесетте одобрени щатни позиции. Всички експертни позиции са заети от служители със степен на висше образование, отговаряща на изискванията на щатното разписание.

Офисът на НДЕФ не е променян от създаването на Фонда. Цялостната му издръжка се осъществява със средствата на административния бюджет на НДЕФ, предвиден в съответните актове за предоставяне на средства за разходване от Фонда.

Дълготрайните материални активи на Фонда включват компютърно оборудване, принтери, копирни машини, климатична техника и друго допълнително офис оборудване, транспортни средства и офис обзавеждане.

Документооборота в ИБ се осъществява коректно, съгласно утвърдените вътрешни правила за информационно-деловодната дейност и работата с документи в НДЕФ. Цялата документация на Фонда от неговото създаване се архивира и съхранява в съответствие с националното законодателство и вътрешните правила за обработка и документооборот в ИБ на НДЕФ.

2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране

През 2024 година Изпълнителното бюро продължи да работи за проучване на възможностите за използване на НДЕФ като механизъм по нови финансиращи програми. Усилията бяха насочени към усъвършенстване на знанията и опита на Фонда в сферата на финансовите инструменти, осигуряващи привличане на частни инвестиции за реализацията на публични проекти за енергийна ефективност. Експерти на НДЕФ посетиха редица форуми, запознавайки се с най-новите тенденции и финансови продукти за финансиране на енергийна ефек-

тивност, както в предприятия, така и за жилищния сектор.

През отчетната 2024 година стартира изпълнението Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“. Подпрограмата е част от Инвестиционна програма за климата (ИПК) и има за цел финансирането на публични проекти за енергийна ефективност със съчетаване на безвъзмездно финансиране с договор с гарантиран резултат (ЕСКО). Очакванията са тази новата схема на финансиране да преодолее ограниченията и недостатъците на всяка от двете отделни форми (безвъзмездна субсидия и Договор с гарантиран резултат) и да осигури значително по-ефективно използване на публичния ресурс и мултиплициране на неговите ефекти. Постигането на заложените цели ще бъде обект на проследяване и анализ през следващите няколко години.

Друго ново направление в работата през 2024 г. е подготовката за участието на НДЕФ в изпълнението на Програма „ProPark“ от рамките на Швейцарско-българската програма за сътрудничество. През втората половина на 2024 г. НДЕФ бе активно ангажиран в подготвителната фаза на Компонент 2 от Програмата – Обновяване на хижи в Национален парк „Рила“, в ролята на „Компонентен оператор“. В рамките на Компонента НДЕФ следва да разработи и приложи цялостен подход към обновяването на хижи в Национален парк „Рила“, с потенциал за репликиране в други защитени територии и територии с висока природна стойност. С участието на външни за НДЕФ експерти, допълващи експертизата на Фонда в четири специфични направления, бяха извършени следните проучвания:

- Управление на хижите в Национален парк „Рила“;
- Анализ на туристическия поток и туристическите услуги в хижите в Национален парк „Рила“;
- Инфраструктурен анализ на хижите в Национален парк „Рила“;
- Типология на посетителите на хижите в Национален парк „Рила“.

Въз основа на проучванията бе структуриран подходът към изпълнението на задачата, включващ следните основни дейности за изпълнение в периода 2025÷2029 г.:

- Провеждане на встъпително информационно събитие за представяне на предстоящите възможности, и генериране на интерес за участие в Програмата.
- Набиране на предложения за обновяване на хижи.
- Провеждане на обучения за собствениците и стопаните на хижи в Национален парк „Рила“ с представяне на швейцарския опит - за подготовка за участие в Програмата и за изграждане на капацитет за ресурсно-ефективно и финансово-устойчиво управление на обновените хижи.

- Провеждане на професионален форум за изграждане на общност от специалисти в проектирането и строителството на високотехнологични обекти, с участието и на швейцарски експерти.
- Идейно и работно проектиране.
- Изпълнение на строително-ремонтни дейности в одобрените за финансиране хижи.
- Представяне на модела за обновяване на хижи пред заинтересованите страни.

3. Международни връзки и връзки с обществеността

Международните контакти на НДЕФ през 2024 г. бяха фокусирани главно във взаимоотношенията с партньорите от международните проекти, в които НДЕФ участва като бенефициент.

Сайтът на НДЕФ се актуализира своевременно. Той съдържа необходимата информация за устройството и дейността на НДЕФ, за новите програми и приоритетни области за финансиране на проекти, условията за кандидатстване, критериите за оценка на предложенията за финансиране и описание на завършените проекти.

3.1. Информационни дейности по проект „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“

Информационните дейности на НДЕФ във връзка с участието му като водещ партньор **в проект „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“** са свързани с организирането и провеждането на заключителна конференция през м. април 2024 година. Събитието бе пряко продължение на работата на експертните екипи на НДЕФ и осемте партньорски общини в проекта по споделяне на идеи, мнения и опит, както на национално ниво, така и с норвежките партньори. Фокусът беше насочен към представянето пред широк кръг заинтересовани страни на философията и практическото изпълнение на проекта, както и към продължаване обсъждането на основни теми, свързани с политиките, практиките и образованието в областта на адаптацията към климатичните промени.

3.2. Информационни дейности във връзка с възможността НДЕФ да координира инициатива в подкрепа на общините в България за подготовка на проекти за адаптация към климатичните промени в урбанизирани територии за следващия програмен период на Програма „Опазване на околната среда и климатичните промени“

на Европейското икономическо пространство (ЕИП)

В контекста на проведената в България 61-ва сесия на Междуправителствения панел за изменение на климата (IPCC), на 22 юли 2024 г. бе проведена Конференция на тема „Адаптация към изменението на климата в градска среда - разгръщане на местния капацитет и националните политики“. С нея бе поставено началото на тази инициатива. В Конференцията взеха участие представители на Министерство на околната среда и водите, НДЕФ, Норвежката асоциация на местните и регионални власти (KS), НСОРБ, български общини, неправителствени организации и представители на академичните среди.

3.3. Информационни дейности на НДЕФ във връзка с изпълнението на Подпрограмата „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини“ (ЕЕОУДГ) към Инвестиционна програма за климата

Информационните дейности на НДЕФ във връзка с реализацията на Подпрограмата през 2024 г. са свързани с организирането и провеждането на две информационни събития и разширяването на сътрудничеството на с Фонд ФЛАГ.

Първото събитие, проведено на 18.04.2024 г., бе ориентирано към потенциалните кандидати в обявената втора покана за набиране на проектни предложения. Основните застъпени теми бяха разясняване на променените изисквания към потенциалните бенефициери и критериите за подбор на проекти, и отговори на зададени въпроси, касаещи публикуваната нова покана за набиране на проекти.

Целева аудитория на второто информационно събитие бяха бенефициерите на одобрените за финансиране проекти от втората покана. Събитието бе проведено на 03.12.2024 г., с фокус върху разясняването на следващите стъпки по реализацията на проектите.

Сътрудничеството между НДЕФ и Фонд ФЛАГ е оповестено в сайта на НДЕФ през м. април 2024 година. То е насочено към осигуряването на комплексно финансово обслужване на Бенефициерите по Подпрограмата ЕЕОУДГ. В допълнение на осигуреното от НДЕФ безвъзмездно финансиране, Фонд ФЛАГ може да осигури нисколихвен заем за задължителното допълващо съфинансиране от 30% за енергоспестяващи мерки и други допълващи дейности за одобрените проекти, които са недопустими за финансиране съгласно правилата на НДЕФ по Подпрограмата.

3.4. Информационни дейности на НДЕФ във връзка с участието на Фонда като партньор по проект “Български форум за енергийна ефективност за интелигентно финансиране за интелигентни сгради” (BeSmart)

На 24.04.2024 г. се състоя заключителната конференция по финансираня от Програма Хоризонт 2020 проект BeSmart, в който НДЕФ участва като партньор.

Форумът даде възможност за открит диалог и обмен на информация и идеи за бъдещето на финансовите инструменти за устойчива енергия. Бяха споделени препоръки за развитието на финансовата система. Представянето на НДЕФ бе фокусирано върху необходимостта финансиращите институции да използват ясни критерии за ефективно управление на енергията при взимането на решения за финансова подкрепа на общински проекти. В тази връзка бе представена концепцията на НДЕФ за модел на служба „Общински енергиен мениджър“.

На събитието бяха представени и нови финансови инструменти в областта на енергийната ефективност, в т.ч. на Световна банка за енергийна ефективност в жилищния сектор и на Фонд ФЛАГ – Финансов инструмент за преход към чиста енергия (FLAG FICET).

3.5. Информационни дейности на НДЕФ във връзка с участието на Фонда като партньор по проект „Енергиен мениджър в общините“, финансиран по Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Германия.

Националният доверителен екофонд е водещ партньор в проект „MENERGERS – Служби „Енергиен мениджър“ в общините“. В консорциума участват партньори от България, Германия и Румъния. Основните цели на проекта са да се създаде в България модел на службата „Общински енергиен мениджър“ и набор от критерии за избор на изпълнители на общински проекти за енергийна ефективност и ВЕИ в Румъния.

През м. май 2024 г. на страницата на НДЕФ е публикуван информационен материал за изпълнените дейности по проекта, в т.ч.: извършен анализ на българското законодателство и опита в областта на управлението на енергията в общините, съпоставка с енергийния мениджмънт в общините в Германия и ЕС, оценка на напредъка в областта на енергийната ефективност в Румъния. Разработен е български модел за услуги на общински енергиен мениджър и са осъществени обучения в трите пилотни общини в България за внедряване на

разработения модел.

На 01.10.2024 г., в гр. Букурещ, Румъния експерти на НДЕФ, Агенция СО-ФЕНА и Общините Русе, Свиленград и Сапарева баня участваха в конференция на тема „Интегриране на местната перспектива в националните енергийни и климатични стратегии“ в рамките на проект „MENERGERS“. Събитието, организирано от Румънската Асоциация на енергийните градове (OER), събра представители на местни и национални власти, международни експерти и лидери в енергийния сектор, които анализираха различни решения за преход към климатично неутрални и енергийно независими общности. В хода на обсъжданията бе подчертано въздействието на проект „MENERGERS“ върху пилотните градове в България и Румъния чрез конкретни примери за мерки за енергиен мениджмънт, приложени в градове като Русе, Сапарева баня, Свиленград, Алба Юлия, Сфънту Георге и Залъу.

Бяха подчертани и част от важните постижения на проект MENERGERS:

- Разработеното от Румънската Асоциация на енергийните градове (OER) „Ръководство за показатели за енергийна ефективност за прилагане в техническата документация“, като инструмент за подпомагане на местните власти за постигане на целите за енергийна ефективност.
- Моделът за енергиен мениджмънт, разработен в България, функционира без достатъчна законодателна подкрепа, разчитайки на доброволни ангажименти и стратегически партньорства.
- Идентифицирани са приликите и разликите между българския и румънския модели на управление на енергията в общините.

3.6. Информационни дейности на НДЕФ във връзка с участието на Фонда като партньор по проект Визия 2045, финансиран по Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Германия

Целта на проекта е да подпомогне училищата по техния път към климатична неутралност. Идеята е те да станат носители на промяната, да създават моделите за намаляване на въглеродния отпечатък и да се ангажират за постигане на местните цели в сътрудничество с местните власти и другите заинтересовани страни.

През м. май 2024 г. Директорът на Изпълнителното бюро на НДЕФ - г-жа Мария Минкова и Старши експертът г-жа Камелия Георгиева участваха в поредната конференция на Европейската инициатива за климата (EUKI) в Берлин.

По време на срещата представителите на НДЕФ взеха участие в дискусии по най-актуалните въпроси на дигиталната трансформация и иновациите в климатичните действия, индустриалната декарбонизация, климатичните цели на Европа 2040 и бъдещето на енергийния преход. Паралелно с това бяха представени и постигнатите към момента резултати от реализацията на проекта в четирите пилотни български училища с около 2500 ученици: изчислен е въглеродният отпечатък на участващите училища, проведени са визионерски семинари, разработени са планове за действие за постигане на климатична неутралност до 2045 година, оценени по предварително избрани критерии в резултат на което е избрана по една пилотна дейност, която да бъде реализирана.

През октомври 2024 г. бяха проведени два училищни обмена на опит и знания между участващите в проекта училища от градовете Ямбол и Добрич - ЕГ „Васил Карагьозов“ и ОУ „Любен Каравелов“ от гр. Ямбол и СУ „Димитър Талев“ и ОУ „П. Р. Славейков“ от гр. Добрич.

3.7. Информационни дейности на НДЕФ във връзка с изпълнението на Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“

Подпрограмата е институционализирана на базата на решение на Управителния съвет на НДЕФ от 16.07.2024 г. Основните цели и принципи на функциониране на Подпрограмата са следните:

- Целево разходване на средства за проекти за енергийна ефективност, чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори). Предоставяните средства са под формата на допълващо безвъзмездно финансиране на частта от инвестицията, необходима за изпълнението на пакет от енергоспестяващи мерки.
- Привличане на външен финансов ресурс за цялостната реализация на проекти и предоставяне на Възложителя (по смисъла на ЗОП) на Договора с гарантиран резултат, който се явява Бенефициер по Подпрограмата.

На 17.09.2024 г. на сайта на НДЕФ е обявена покана за набиране на проектни предложения по Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“.

На 11 октомври, съвместно с Фонд ФЛАГ, е проведено онлайн информационно събитие във връзка с обявената покана. Основните теми на събитието са условията за финансиране, критериите за подбор на проекти и отговори на зададени въпроси по Поканата за набиране на проектни предложения. Запис на информационното събитие е публикуван на сайта на НДЕФ.

През м. октомври 2024 г. стартира и публикуването на отговорите на зададени въпроси по Поканата за набиране на проектни предложения.

През м. ноември 2024 г. са публикувани инструкции за електронно кандидатстване.

3.8. Участие на НДЕФ в срещи със заинтересованите страни по предстоящата Програма “Посетителска инфраструктура и устойчиво ползване на национален парк („ProPark)” в рамките на Швейцарско-българската програма за сътрудничество

През втората половина на 2024 г. НДЕФ бе активно ангажиран в подготвителната фаза на Програма “ProPark”, във връзка с предстоящата си роля на Оператор на Компонент 2 от Програмата – Обновяване на хижи в Национален парк „Рила“. В рамките на Компонента НДЕФ следва да представи цялостен подход към обновяването на хижи, с потенциал за репликиране в други защитени територии и територии с висока природна стойност.

Бяха организирани срещи със заинтересованите страни с активното участие на НДЕФ. Първата среща бе проведена на 30.08.2024 г. в гр. Благоевград и бе посветена на другите два Компонента на Програмата – Компонент 1 „Ремонт и позициониране на посетителски център Паничище“ и Компонент 3 „Развитие на комплекс Саръгьол“. Компонент 2 бе представен по време на следващата среща със заинтересованите страни, която се състоя на 10.09.2024 г. в гр. Самоков.

3.9. Участие на НДЕФ в годишния икономически форум NET ZERO 2024

Форумът се провежда всяка година по инициатива на В-к Капитал. Бизнесът има ключова роля в насочването на прехода към устойчиво, нулево бъдеще и все по-голям брой компании активно задвижват тази промяна. Изданието на форума Net Zero Economy от 2024 г. служи като солидна платформа за сътрудничество между компаниите и обмяна на добри практики в областта на устойчивото ползване на ресурсите.

На 5 ноември 2024 г. НДЕФ участва в панела, посветен на това как поведенческите науки и подходи могат да помогнат на градовете да станат по-добри за живот и по-добре адаптирани към климатичните реалности. Представени бяха опитът и постиженията на Фонда в прилагането на тези подходи при работата с образователните ин-

ститутции, които получават финансиране и за инвестиционни мерки за енергийна ефективност.

3.10. Ежегодни награди в конкурса на името на „Мими Праматарова“, насочен към български ученици

През м. май 2024 г., за осемнадесета поредна година, на страницата на НДЕ беше обявен литературен конкурс за Национална награда за природозащита „Мими Праматарова“ 2024, на тема „Хижите на Рила зоват“.

На 29 октомври 2024 г., в Регионалния исторически музей в гр. Благоевград, на организирана церемония бяха обявени и връчени наградите от литературния конкурс за Национална награда за природозащита „Мими Праматарова“ 2024 г. Първа награда – кристална статуетка, грамота и стипендия от 500 лв. получи Щерианна Кибарева - село Устина, общ. Родопи, Математическа гимназия Пловдив, за разказа „Шепота на рилската мистерия“. Втора награда – грамота и стипендия от 300 лв., получи Павел Долорманжи - град Твардица, Молдова, за разказа „Зовът на рилските хижи“. Трета награда – грамота и стипендия от 200 лева, получи София Петкова - село Болярско, община Тунджа, Езикова гимназия Ямбол, за стихотворението „Гласът на хижите“. Допълнително бяха раздадени още шест награди с грамоти на: Ивелин Иванов - Езикова гимназия „Васил Карагьозов“, гр. Ямбол, за разказа „Сиянието на изликата“; Светлин Стойнов - 85 СУ „Отец Паусий“, гр. София, за есето „Хижите на Рила зоват“; Андрей Радославов - СУ Йордан Йовков, гр. Тутракан, за есето „Хижите на Рила“; Десислава Стойкова - Езикова гимназия „Васил Карагьозов“, гр. Ямбол, за пътеписа „Ароматът на планински чай“; Бенедета Бенедетто – Профилирана гимназия с преподаване на чужди езици „Петър Богдан, гр. Монтана, за есето „Хижите на Рила зоват“; Дария Узунова – ОУ „Иван Вазов“, гр. Смолян, която е само на девет години, за стихотворението „Рила“.

**Национална награда за природозащита „Мими Праматарова“ 2024 / Щерианна Ки-
барева – Математическа гимназия Пловдив**

Проект „Визия 2045“ / ОУ „Любен Каравелов“, гр. Ямбол

**Проект „MENERGERS – Служби енергиен мениджър в общините“ / Конференция
„Интегриране на местната перспектива в националните енергийни и климатич-
ни стратегии“, гр. Букурещ, Румъния**

VIII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ

1. Източници на финансиране за 2024 г.

1.1. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/04.03.2015 г.

В съответствие с разпоредбите на Наредбата, постъпилите средства за отчетната 2024 г. са в размер на 8 056 хил. лева. Средствата са предназначени за безвъзмездно финансиране на проекти и дейности по чл. 56, ал. 1, т. 1-4 и 6 от Закона за ограничаване изменението на климата и за изготвяне на стратегически и планови документи за въвеждане на мерки за ограничаване или адаптация към изменението на климата.

1.2. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 г. по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.

Целево финансиране по Споразумение за годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта по РМС №175/29.03.2017 г. Остатъчният ресурс в началото на 2024 г. е в размер на 698 хил. лева.

1.3. Постъпления по Споразумение за продажба на Годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations - AEAs) между Република България и Федерална република Германия

В съответствие с Решение № 814/20.10.2022 г. средствата, постъпили по реда Споразумението за продажба на Годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations - AEAs) между Република България и Федерална република Германия са предназначени за финансиране на проекти за енергийна ефективност в общински училища и детски градини. В началото на 2024 г. остатъчният ресурс е в размер на 7 354 хил. лева.

1.4. Постъпления по други проекти

Предефиниран проект № 3 BGENVIRONMENT-4.001 „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“

Проектът е финансиран от Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана от ФМ на ЕИП 2014-2021. Ос-

новната идея на проекта е предприемане на конкретни действия и реализиране на практически мерки в изпълнение на Националната стратегия за адаптация към климатичните промени в областта на градското развитие. През 2024 г. са постъпили средства в размер на 206 хил. лева. Финансирането представлява възстановяване на разходваните от НДЕФ средства за третия и четвъртия отчетен период по проекта.

2. Направления на средствата

2.1. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата

Финансиране на проекти за енергийна ефективност

Общо изплатените суми по инвестиционни проекти за дейности за подобряване на енергийната ефективност на публични обекти по ИПК през 2024 г. са 2 704 460 лв. Разходите за финансиране на проекти са подробно представени в Таблица 2.1.1.:

Таблица 2.1.1.: Извършени плащания по проекти, финансирани от НДЕФ през 2024 г. по Схема за енергийна ефективност към ИПК

Рег. №	Заглавие / Бенефициер	Обща стойност на проекта по договора за финансиране в лева (с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране в лева (с ДДС)	Изразходвани средства по проекти в лева през текущата година (2024)
279	Повишаване на енергийната ефективност и редуциране на отделяните вредни емисии от сградата на Народно Читалище „Йордан Йовков - 1870 година, гр.Добрич	1 049 317,81 лв.	799 999,89 лв.	336 429,43 лв.

Рег. №	Заглавие / Бенефициер	Обща стойност на проекта по договора за финансиране в лева (с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране в лева (с ДДС)	Изразходвани средства по проекти в лева през текущата година (2024)
297	Основно обновяване и въвеждане на ЕЕМ, посредством възобновяеми източници в сградата на общинска администрация - Община Братя Даскалови	919 771,56 лв.	659 560,89 лв.	659 536,27 лв.
328-4	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново - СУ „П.Р. Славейков“	951 991,54 лв.	647 051,75 лв.	538 266,07 лв.
362	Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД - втора база	1 280 889,66 лв.	261 034,66 лв.	261 028,38 лв.
507	Мерки за енергийна ефективност и съпътстващи дейности в сградата на СУ "Никола Велчев", СУ "Отец Пайсий" и трапезария, гр. Самоков	1 925 999,78 лв.	1 485 666.3 лв.	909 199,45 лв.
ОБЩО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ИПК		6 127 970,34 лв.	3 853 313,51 лв.	2 704 459,60 лв.

През 2024 г. са изплатени около 70,2% от предвидения бюджет за инвестиционни проекти, по които има сключени договори. Една от причините за по-ниското усвояване е, че работата по изпълняваните проекти е с голям обем и условията за приемане на извършената работа изискват повече време.

Финансиране на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в обществения сектор

През 2024 г. са закупени 20 (двадесет) изцяло електрически превозни средства, категория М1 или N1 и 3 (три) изцяло електрически превозни средства, категория L7e с различни надстройки. Общо изплатената субсидия от НДЕФ за доставката на посочените превозни средства е 474 526 лв. Разходите са подробно представени в Таблица 2.1.2.:

Таблица 2.1.2.: Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства, финансирани от НДЕФ през 2024 г.

Рег. № / Заглавие на проекта	Брой превозни средства	Фактически размер на финансирането през 2024 г. в лева
А. Електромобили кат. М1 или кат. N1		
ЕМ 114 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Кърджали	3	60 000.00
ЕМ 121 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Девин	1	20 000,00
ЕМ 129 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Министерство на енергетиката	1	20 000.00
ЕМ 134 / Проект за насърчаване използването на електромобили, МРРБ	3	60 000.00
ЕМ 140 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Левски	2	40 000.00
ЕМ 141 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Петрич	2	40 000.00
ЕМ 143 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Бяла Слатина	1	20 000.00
ЕМ 154 / Проект за насърчаване използването на електромобили, МОСВ	1	20 000.00
ЕМ 156 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Антон	1	30 000.00
ЕМ 158 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Свищов	1	20 000.00
ЕМ 160 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Ветрино	1	20 000.00
ЕМ 161 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Белослав	3	60 000.00

Б. Изцяло електрически превозни средства, категория L7e		
ЕМ 124 / Проект за насърчаване използването на електромобили, Община Елин Пелин	1	21 197.00
ЕМ 125 / Проект за насърчаване използването на електромобили - община Аксаково	1	22 152.50
ЕМ 128 / Проект за насърчаване използването на електромобили – Община Елин Пелин	1	21 176.00
ОБЩО ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА	23	474 525. 50

2.2. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма “Минерални води”

През отчетната 2024 г. не са изразходвани средства за проекти по ИПМВ. След приключване на пилотната фаза на Програмата и нейното отчитане през 2022 г., с решение на УС на НДЕФ е осигурен ресурс за стартиране на прием на проектни предложения по Програмата.

През 2024 г. се изпълняват шест проекта по ИПМВ, четири от които се очаква да приключат през 2025 г. Другите два са на етап обявена тържна процедура.

2.3. Финансиране на проекти по Програма “Микропроекти за климата”

През 2024 г. са завършени и изплатени 8 (осем) проекта по ПМПК, стартирали през 2021 г. Детайлно описание на отчетените през 2024 г. разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в таблица 2.3:

Таблица 2.3.: Проекти по Програма „Микропроекти за климата“, финансирани от НДЕФ през 2024 г.

Рег. №	Заглавие / Бенефициер	Стойност по договор за финансиране с НДЕФ в лева	Изразходвани средства по проекти в лева през текущата година (2024)
004	Повишаване на енергийната ефективност на климатичните инсталации в административната сграда на Министерството на финансите на ул. "Г.С. Раковски"102	49 200,00 лв.	48 972,00 лв.
038	Климат актив - СУ "П.Р. Славейков"- гр. Добрич	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.
041	Еко младеж - Манеко	49 866,00 лв.	49 866,00 лв.
042	Иновативни решения за адаптация към климатичните промени - Община Трявна	49 997,00 лв.	46 233,80 лв.
046	Мерки за повишаване на обществената информираност и включване на дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени - Община Бургас	50 000,00 лв.	47 940,00 лв.
048	Намаляване на емисиите на парникови газове с внедряване на системи за контрол и управление на микроклимата и разхода на ел. енергия в общински сгради, Община Пиргон	50 000,00 лв.	49 423,74 лв.
051	Община Кнежа - за една по-зелена земя	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.
052	Екологично заредени, Община Враца	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.
ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ ПО ПМПК		399 063,00 лв.	392 435,54 лв.

2.4. Финансиране на проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“ (ЕЕОУДГ) към ИПК

През 2024 г. са завършени и изцяло изплатени два проекта. Един проект е в напреднала фаза на изпълнение. Подробна информация за финансираните проекти е представена в Таблица 2.4.:

Таблица 2.4.: Проекти по Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“, финансирани от НДЕФ през 2024 г.

Рег. №	Заглавие / Бенефициер	Обща стойност на проекта по договора за финансиране в лева (с ДДС)	Стойност по договор за финансиране с НДЕФ	Изразходвани средства по проекти през текущата година (2024)
010	Община Бургас - Сарафово	420 476.40 лв.	290 525.94 лв.	279 522.26 лв.
008	Община Момчилград	598 833.82 лв.	413 598.43 лв.	413 533.37 лв.
005	Община Кнежа	598 665.37 лв.	410 475.79 лв.	209 087.06 лв.
ОБЩО ЕЕОУДГ:		1 617 975.59 лв.	1 114 600.16 лв	902 142.69 лв.

2.5. Изразходвани средства за административна издръжка на НДЕФ

През 2024 г. основните източници на средства за административна издръжка на НДЕФ са Инвестиционната програма за климата, Програма “Микропроекти за климата”, постъпленията по реда на Наредба № 1/04.03.2015 г., Споразумението за продажба на Годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations - AEAs) между Република България и Федерална република Германия в частта за управление, както и международните проекти, в изпълнението на които участва ИБ на НДЕФ.

В представената таблица за административна издръжка са включени и предвидените за това средства по проект „Визия 2045“, проект „MENERGERS“, проект “BeSmart” и Предефиниран проект №3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“. Общият размер на бюджетираните средства за административна издръжка на НДЕФ за 2024 г. е 998

660 лв. (Таблица 2.5.).

През отчетната 2024 г. са изразходвани общо 887 047 лв., които са със 111 613 лв. по-малко от предвидените в бюджета средства. Разликата се дължи на балансираната политика при одобряване на разходите от страна на Ръководството.

Таблица 2.5.: Изпълнение на бюджета за административна издръжка на НДЕФ през 2024 г.

Направление на средствата	План (лв.)	Отчет (лв.)	Изпълнение (в %)
А. ИНВЕСТИЦИИ	33 000,00	4 347,00	13%
1. МДА	33 000,00	4 347,00	13%
2. НДА	0,00	0,00	0,0%
Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	30 000,00	0,00	0,0%
1. Консултантски услуги по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
2. Други разходи по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
3. Стратегия на НДЕФ до 2030 година	20 000,00	0,00	0,0%
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ	10 000,00	0,00	0,0%
В. ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	935 660	882 700	94%
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	598 594	492 905	82%
а. Обучение на персонала	4 500	120	3%
б. Трудови възнаграждения	486 768	417 712	86%
в. Социално и здравно осигуряване	84 831	59 230	70%
г. Социални добавки съгласно КТ	15 180	15 843	104%
д. Трудова медицина	7 315	0	0,0%
2. Консултантски услуги	67 800	181 288	267%
3. Поддръжка и офис разходи	87 960	77 498	88%

а. Текущи разходи за офиса (електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.)	30 960	17 815	58%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	15 500	6 857	44%
в. Застраховки и охрана	2 500	2 880	115%
г. Офис консумативи и сервизно обслужване на техниката	29 000	41 251	142%
д. Други разходи	10 000	8 695	87%
4. Административно-управленски разходи	148 306	116 736	79%
а. Командировки	30 252	36 223	120%
б. Представителни разходи	0,00	0,00	0,0%
в. Връзки с обществеността	67 000	39 533	59%
г. Административни и финансови разходи	51 054	40 980	80%
5. Разходи за дейността на УС	33 000	14 273	43%
ВСИЧКО РАЗХОДИ	998 660	887 047	89%

В структурно отношение разпределението на разходите по бюджетни линии спрямо общия размер на изразходваните средства за администриране е следното: административно-управленски разходи – 12,8 %; за повишаване квалификацията, възнаграждения, социално и здравно осигуряване – 54,2%; консултантски услуги – 20,0%; поддръжка и офис разходи – 8,5%; разходи, свързани с дейността на УС - 1,6%.

Обобщено изпълнение на бюджета за административна издръжка на дейността на НДЕФ е представено в **Приложение 4**.

Пояснения към изпълнението на бюджета за административни разходи:

Таблица 2.6.: Информация за извършените разходи по икономически елементи и изменението им спрямо предходния период

	2023	2024	Изменение	Изменение
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	%
Разходи за активи	(0)	(4)	4	0%
Разходи за институционално развитие	(0)	(0)	0	0%
Разходи за персонала	(410)	(493)	83	120%
Разходи за консултанти по реализацията на проекти	(77)	(181)	104	235%
Поддръжка и офис разходи	(68)	(77)	9	113%
Административно-управленски разходи	(107)	(117)	10	109%
Разходи свързани с УС	(15)	(14)	1	(9)%
ОБЩО	(677)	(887)	211	131%

Като цяло общите разходи за издръжка на дейността са се увеличили с 134% в сравнение с размера им за предходната година. Една от основните причини за увеличението е свързана с по-големия размер на изразходваните средства за консултации по текущата дейност по програмите, администрирани от ИБ на НДЕФ, включително за подготовката на изпълнението на Програма „ProPark“, Компонент 2 – Обновяване на хижи в Национален парк „Рила“, в който НДЕФ участва в ролята на Оператор. Увеличението на разходите за персонал, административно управление и одити на изпълняваните програми и проекти също оказват влияние за по-големия размер на разходите за 2024 година.

3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2024 г.

Към 31.12.2024 г. сумата на активите на фонда възлиза на 34 126 хил. лв. (31.12.2023 г. – 30 807 хил. лв.), в това число пари и парични еквиваленти в размер на 33 972 хил. лв. (31.12.2023 г. – 30 645 хил.лв).

Общият размер на пасивите на НДЕФ към 31.12.2024 г. е в размер на 34 126 хил. лв., формиран основно от финансираня в размер на 34 045 хил. лв. (към 31.12.2023 г. общият размер на пасивите е 30 807 хил. лв., формиран основно от финансираня в размер на 30 740 хил. лв.).

Паричните средства на НДЕФ се съхраняват по сметки на “Уникредит Булбанк” АД и Юробанк България АД. Към 31.12.2024 г. НДЕФ разполага по своите сметки с 33 972 хил. лв. Касовите наличности са в размер на 1 хил. лева. Разпределението на паричните средства е представено в **Приложение 5**.

IX. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

1. Оперативни рискове

Националният доверителен екофонд се управлява от Управителен съвет, който се състои от председател, двама заместник-председатели и четирима членове. В него са представени три министерства на ниво заместник-министър, и три неправителствени институции – Националното сдружение на общините в Република България, Българската академия на науките и НПО в сферата на опазване на околната среда. Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ предвижда и определянето на алтернативни членове на УС с право на глас от трите министерства за случаите, в които заместник-министрите са възпрепятствани да участват в заседанията. Така рискът от невъзможност да се провеждат заседанията на УС на НДЕФ е минимизиран.

По отношение на контрола на НДЕФ от страна на контролни органи в държавата рисковете са минимални, тъй като през всичките си години на работа Фондът поддържа висока степен на организираност на своята документация. При всеки случай на контрол НДЕФ е предоставял изискваната документация и е изпълнявал съответните предписания. В този смисъл не може да се смята, че съществува риск за Фонда.

По отношение на разходите, които са необходими за успешното функциониране на НДЕФ, следва да се отбележи, че те винаги са в зависимост от изпълнението на съответните програми и не е налице необходимост от покриване на разходи, които не са обвързани със съответното финансиране за проекти. НДЕФ оптимизира своите оперативни разходи, като води политика на консервативни решения по отношение на необходимостта и целесъобразността на всеки отделен разход. В този смисъл не може да се смята, че съществуват рискове и по отношение на необходимите разходи за оперативното функциониране на НДЕФ.

2. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Съществуват различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. Финансовите рискове, които е възможно да възникват пред Фонда, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Вследствие използването на финансови инструменти НДЕФ е потенциално изложен на пазарен риск, по-конкретно - на риск от промени във валутния курс, и на лихвен риск.

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на НДЕФ в чуждестранна валута не излагат фонда на значителен валутен риск. Политиката на Фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2024 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

Кредитният риск е свързан с вероятността контрагент да не заплати задължението си към НДЕФ. Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както следва:

	2024	2023
Групи финансови активи – балансови стойности:	‘000 лв.	‘000 лв.
Пари и парични еквиваленти	33 972	30 645

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ликвидният риск представлява рискът НДЕФ да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетираат.

3. Важни събития след датата, към която е съставен финансовият отчет

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

4. Вероятно бъдещо развитие на НДЕФ

През 2025 г. НДЕФ ще продължи изпълнението на Инвестиционна програма за климата с двете ѝ схеми – енергийна ефективност на обществени обекти и насърчаване използването на електромобили, и двете подпрограми - ЕЕОУДГ и енергийна ефективност с договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори). Изпълнението си ще продължи и Инвестиционна програма „Минерални води“. Специално внимание ще бъде обърнато на възможностите за **подобряване на ефикасността и ефективността на инвестициите при реализация на инвестиционни проекти** в следните основни насоки:

- Продължава изпълнението на Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат“. Тя представлява схема за комбинирано финансиране на проекти, имаща за цел намаляване размера на безвъзмездното финансиране от НДЕФ за сметка на привличане на инвестиционен капитал от други източници, чрез изпълнение на договори за енергийна ефективност с гарантиран резултат. Идеята е безвъзмездното финансиране от страна на НДЕФ да бъде в размер, необходим за да направи изпълнението на тези договори осъществимо, чрез съкращаване на срока за изплащане на инвестицията.
- НДЕФ ще продължи усилията си за прилагане на Европейските протоколи за измерване и проверка на резултатите от инвестициите за енергийна ефективност, където е приложимо. Основният мотив за реализацията на тази инициатива е очакването тя да доведе до постигане на няколко основни стратегически цели: подобряване капацитета на администрациите на съответните бенефициери, поради необходимостта да осигурят управлението на проектите; подобряване ефективността на използваните публичните ресурси; гарантиране устойчивостта при постигането на заложените резултати, чрез предписани методи на управление по време на целия жизнен цикъл на инвестицията.
- НДЕФ ще продължи да насърчава въвеждането на система за енергиен мениджмънт в сградите, обект на въвеждане на енергоспестяващи мерки с финансиране от Фонда. Системата допринася за повишаване на енергийната ефективност, оптимизиране на енергийните спестявания, ограничаване емисиите на парникови газове, смекчаване и адаптация към промените в климата.
- НДЕФ ще продължи да изпълнява образователни проекти и дейности за подобряване на информираността на ползвателите на сградите, обект на въвеждане на енергоспестяващи мерки с финансиране от Фонда. В следващия отчетен период са предвидени дейности за повишаване квалификацията на педагогическия пер-

сонал на средни училища по въпросите за смекчаване и адаптация към климатичните промени.

НДЕФ продължава **усилията си да даде своя принос и за усъвършенстване на политиките в областта на управление и опазване на околната среда**, и по-конкретно - в сферата на намаляване на въздействието и адаптация към климатичните промени и прилагане на енергиен мениджмънт на общинско ниво. Наред с това НДЕФ продължава и дейностите си за **проучване на възможностите и привличане на нови източници за финансиране** за съществуващите и за нови инвестиционни програми. Изпълнителното бюро на Фонда продължава работата си със сравнително малък, но високоефективен екип, воден от високи професионални и етични стандарти.

Проект 328 „Енергийна ефективност в ОУ „П.Р. Славейков“, гр. Велико Търново

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПОДПРОГРАМА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ КЪМ ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА, ПОСТЪПИЛИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В НДЕФ ПРЕЗ 2024 г.

ТАБЛИЦА 1.1

№	Проект №	Бенефициер	Размер на заявената субсидия
1	14	Горна Оряховица	405,848.80 лв.
2	15	Община Враца	423,864.71 лв.
3	16	Община Стара Загора	1,488,397.71 лв.
4	17	СО р-н Люлин	1,555,629.60 лв.
5	18	Община Калояново	298,493.45 лв.
6	19	СО р-н Средец	403,143.67 лв.
7	20	Община Сливен	241,216.26 лв.
8	21	ДГ „Детелина”- Петрич	833,548.80 лв.
9	22	СО р-н Овча Купел	903,207.55 лв.
10	23	Община Казанлък	460,266.31 лв.
11	24	ДГ „Мая“-гр.Пловдив	525,259.67 лв.
12	25	Община Костенец	98,836.54 лв.
13	26	Община Габрово	129,376.09 лв.
14	27	СО р-н Панчарево	732,918.93 лв.
15	28	Община Лом	909,764.80 лв.
16	29	СО р-н Красна поляна	755,424.60 лв.
		Общо:	10,165,197.49 лв.

ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПОДПРОГРАМА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЧРЕЗ ЕСКО ДОГОВОРИ КЪМ ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА, ПОСТЪПИЛИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В НДЕФ ПРЕЗ 2024 Г.

ТАБЛИЦА 1.2

№	Проект №	Бенефициер	Размер на заявената субсидия
1	565	МБАЛ - ИВАН СКЕНДЕРОВ ЕООД	374,966.91 лв.
2	566	СО Р-Н ПАНЧАРЕВО	466,108.26 лв.
		Общо:	841,075.17 лв.

ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПОДПРОГРАМА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ КЪМ ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА, ОДОБРЕНИ ОТ УС НА НДЕФ ПРЕЗ 2024 Г.

ТАБЛИЦА 1.3

№	Проект №	Бенефициер	Размер на одобрената субсидия
1	14	Горна Оряховица	405,848.80 лв.
2	15	Община Враца	423,864.71 лв.
3	16	Община Стара Загора	1,488,397.71 лв.
4	17	СО р-н Люлин	1,555,629.60 лв.
5	18	Община Калояново	298,493.45 лв.
6	19	СО р-н Средец	403,143.67 лв.
7	20	Община Сливен	241,216.26 лв.
8	21	ДГ „Детелина“- Петрич	833,548.80 лв.
9	22	СО р-н Овча Купел	903,207.55 лв.
10	23	Община Казанлък	460,266.31 лв.
11	24	ДГ „Мая“-гр.Пловдив	525,259.67 лв.
12	25	Община Костенец	98,836.54 лв.
13	26	Община Габрово	129,376.09 лв.
14	27	СО р-н Панчарево	732,918.93 лв.
15	28	Община Лом	909,764.80 лв.
16	29	СО р-н Красна поляна	755,424.60 лв.
		Общо:	10,165,197.49 лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
EKO ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД

ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА

**ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИ-
ЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“**

В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС
СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА НА ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНО КОЛИЧЕ-
СТВО ЕМИСИИ (ANNUAL EMISSIONS ALLOCATIONS - AEAS) МЕЖДУ РЕПУ-
БЛИКА БЪЛГАРИЯ И ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

ВТОРИ ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАПРЕДЪКА

София, януари 2025

Одобрен от УС на НДЕФ на 20.02.2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	69
НАПРЕДЪК НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ	69
ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРОГРАМАТА	82
ЕФЕКТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА	82
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА НА ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“ КЪМ ИПК	83

I. ВЪВЕДЕНИЕ

ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“ (ЕЕОУДГ)

Придържайки се към крайните цели на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата („РКООНИК“) и Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г., (РПУ) за установяване на обвързващи годишни цели за емисиите на парникови газове за държавите-членки на ЕС за периода 2013 до 2020 г., Р. България се възползва от гъвкавостта на член 3.5 от РПУ, за да прехвърли част от своето годишно разпределено количество емисии (частта, надвишаваща нейните емисии на парникови газове за 2020 година) на Република Германия.

В резултат на проведените преговори на 24 октомври 2022 г. е подписано Споразумение за продажба на Годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations - AEAs) между Република България и Федерална република Германия. Основно изискване в Споразумението е постъпленията, получени от Република България да се използват единствено за финансиране на Подпрограма към Инвестиционната програма за климата, управлявана от НДЕФ.

С решение на УС от 23.02.2023 г. Оперативното ръководство (ОР) на Инвестиционна програма за климата (ИПК) е актуализирано с дефинирането на Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“. Тогава са одобрени и Правилата за финансиране на проекти по Подпрограмата.

Съгласно разпоредбите на Споразумението (чл. 5.9) всяка година до 31 март Купувачът представя на Продавача доклад за напредъка на Подпрограмата, изготвен от ИБ на НДЕФ и одобрен от УС на НДЕФ като раздел на Годишния отчет за дейността на НДЕФ. Всеки годишен доклад се верифицира от международно признат одитор, избран по надлежния ред.

II. НАПРЕДЪК НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“

С решение на Управителният съвет от 23.02.2023 година, в съответствие с изпълнението на разпоредбите на Споразумението и Решение на МС № 814/21.10.2022 г., в рамките на Инвестиционна програма за

климата (ИПК) е създадена Подпрограма „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини“ (ЕЕОУДГ). За изпълнението на целите на Подпрограмата са одобрени Правила за финансиране.

Правилата определят начина на кандидатстване, критериите за подбор на проектите, начина на тяхното финансиране и изпълнение, както и ангажиментите за мониторинг и докладване на изпълнението.

Съгласно условията на Споразумението, прилагат се основните принципи на действащата Инвестиционна програма за климата с уточненията за размера на субсидията до 70%.

След като започна изпълнението на одобрените проекти по първата покана за набиране на проекти по подпрограмата и анализ на резултатите от него, по предложение на Изпълнителното бюро на НДЕФ **Управителният съвет одобри следните изменения в Правилата за кандидатстване:**

- Беше премахнато ограничението на допустимата субсидия от 420 000 лева като по този начин се даде възможност на проекти на по-висока стойност с по-висок принос към намаления обем парникови газове също да се възползват от приетия в Споразумението таван на безвъзмездната субсидия от 70%.
- Беше премахнато изискването за постигане на минимален обем намалени емисии на парникови газове на годишна база от 60 тона. Така стана възможно проекти, които са с по-малък принос към намалените емисии, но са и с по-нисък бюджет също да кандидатстват за финансиране. Още повече, че това обикновено са малки училища и детски градини в малки населени места, сградите на които в голяма степен се нуждаят от подобряване на енергийната ефективност.
- Въвеждат се нови критерии, свързани с ефективността на субсидията като: лева/кв.м. РЗП, лева/ kWh спестена енергия; срок за цялостно изпълнение на проекта.
- Степента на готовност за изпълнение на проекта се представя и оценява на няколко степени като се премахва изискването за представяне на инвестиционни проекти на етапа на кандидатстването.

НАБИРАНЕ, ОЦЕНКА И ПОДБОР НА ПРОЕКТИ ПО ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“

Втората покана за набиране на проектни предложения беше публикувана на 8 април 2024 г. в партньорство с Фонд ФЛАГ, който има въз-

можност да осигури нисколихвен кредит на общините за покриване на стойността на съфинансирането на проектите.

Подборът, оценката и одобряването на проекти са разписани в Правилата за финансиране на проекти по ЕЕОУДГ. Разграничени са следните етапи на разглеждане:

- Административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани с Формуляра за кандидатстване.
- Посещение на място за установяване на фактическото съответствие на заявените данни и други обстоятелства, посочени във Формуляра за кандидатстване и придружаващите го документи, за проектите чиято административна проверка е приключила.
- Проектите, преминали успешно административните проверки се представят на Комисията по подбор, и контрол на проектите за разглеждане, оценка и класиране.
- Одобряване на проекти от УС на НДЕФ.
- Уведомление на кандидатите, чиито проекти са одобрени, за условията на финансиране.
- Уведомление на кандидатите, чиито проекти са получили отказ от финансиране. В уведомлението изрично са посочени мотивите за отказ от финансиране.

До изтичане на крайния срок за подаване на документи (10.07.2024 г.) постъпиха 16 (шестнадесет) проектни предложения. След административния преглед от ИБ на НДЕФ и посещението на място на всички обекти, работата на Комисията за оценка на проектите (КОП) и заседанието на Управителният съвет на НДЕФ за одобряване на проектите за финансиране, в изпълнение влизат всичките шестнадесет проекта.

Въпреки че общата заявена сума надхвърля разполагаемия ресурс по силата на Споразумението Управителният съвет на НДЕФ взе решение да дофинансира целия пакет от проекти със средства от инвестиционната програма на НДЕФ, тъй като всичките 16 проекта покриват еколого-икономическите критерии в максимална степен.

Таблицата по-долу представя подробен списък на постъпилите, оценени и одобрени проекти и информацията за енергоспестяващите мерки, размера на финансиране и намалението на емисии на парникови газове, които се очаква да се постигнат в резултат на изпълнението на мерките.

Одобрени от КОП и УС на НДЕФ проекти, по които започва работа

Проект №	Бенефициер	Обект	спестени емисии t/г	Стойност - ЕСМ и не ЕСМ	Искано финансиране	Мерки за енергийна ефективност
14	Горна Оряховица	ДГ „Божур“ кв. Гарата, гр. Горна Оряховица	43,94	615 269,80 лв.	405 848,80 лв	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол; Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление; Подмяна уреди и/или оборудване
15	Община Враца	ДГ „Щастливо детство“	65,65	691 337,88 лв	423 864,71 лв	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол; Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление; Подмяна уреди и/или оборудване – ЕМ; Други мерки за ЕЕ - ФЕЦ

16	Община Стара Загора	11 ОУ „Николай Лили- ев“, град Стара Загора	381,752	2 338 910,68 лв.	1 488 397,71 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване; Други мерки за ЕЕ – фотоволтаична централа
17	СО Р-н Люлин	96-то СУ "ЛеВ Ни- колаевич Толстой", район „Люлин“, гр. София	381,78	2 222 328,00 лв.	1 555 629,60 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване; Други мерки за ЕЕ - Нова Фотоволтаична централа
18	Община Ка- лояново	ДГ „Дет- ски свят“, с. Жит- ница	17,2	432 179,21 лв.	298 493,45 лв.	Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол

19	СО р-н Средец	Детска градина 113 „Преспа“, гр. София	74,131	575 919,53 лв.	403 143,67 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване; Други мерки за ЕЕ - ФЕЦ
20	Община Сливен	Детска градина „Минзухар“, с. Крушаре	32,249	344 594,66 лв.	241 216,26 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол; Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване; Други мерки за ЕЕ - БГВ
21	ДГ „Детелина“- Петрич	ДГ №3 Детелина	73,87	1 190 784,00 лв.	833 548,80 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Инсталиране на ФЕЦ

22	СО р-н Овча Купел	88 СУ „Димитър Попниколов“	142,09	1 601 418,37 лв.	903 207,55 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване; Други мерки за ЕЕ - Подмяна външно изкуствено осветление
23	Община Казанлък	ПХГ СВ. СВ. Кирил и Методий, гр. Казанлък	79,69	1 116 729,96 лв.	460 266,31 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление
24	ДГ „Мая“-гр. Пловдив	ДГ „Мая“-УПИ II- кв. „Въстанически“-село, гр. Пловдив	37,17	803 719,95 лв.	525 259,67 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление

25	Община Костенец	СУ „Св. Климент Охридски“ гр. Костенец	29,644	141 195,06 лв.	98 836,54 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление
26	Община Габрово	ДГ „Мику Маус“ база с. Врани-ловци, община Габрово,	18,698	240 774,91 лв.	129 376,09 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване; Други мерки за ЕЕ - ФЕЦ
27	СО р-н Панчарево	192 СУ „Христо Ботев“ с. Бистрица, СО- район „Панчарево“	126,5	1 047 027,05 лв.	732 918,93 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление

28	Община Лом	Детска градина №2 „Червената шапчица“	236,81	1 299 664,00 лв.	909 764,80 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Подмяна уреди и/или оборудване (изграждане на фотоволтаична система); Други мерки за ЕЕ (изграждане на вентилационна инсталация с високоефективна рекуперация)
29	СО р-н Красна поляна	17 СУ „Дамян Груев“, гр. София, р-н „Красна поляна“	96,12	1 539 764,40 лв.	755 424,60 лв.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на вътрешни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки при генериране на топлина; Мерки при генериране на студ. Охлаждане; Помпи, вентилатори и други; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Изм., автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление
			1837,294	16 201 617,45 лв.	10 165 197,49 лв.	

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОДОБРЕНИТЕ ПРОЕКТИ ПО ПЪРВАТА ПОКАНА

Проектите от първата покана са на различен етап на изпълнение.

Два проекта са вече с изпълнени мерки за енергийна ефективност – тези на Община Бургас и на община Момчилград. Изпълнен е и финансовият одит за тях. Предстои прилагането на мерките за промяна на поведението на ползвателите, които в програмата е предвидено да стартират едновременно за всички одобрени проекти с обучение на учителите от съответните училища и детски градини и доставката на комплектите измервателни уреди, с които си служат енергийните екипи на учениците и децата.

Трети проект е в процес на изпълнение на строително-монтажните работи и се очаква те да приключат в началото на 2025 година.

Най-сериозно забавяне за изпълнението на одобрените проекти предизвикват процедурите за избор на изпълнители на строително-монтажните работи по правилата на Закона за обществените поръчки. Националният доверителен екофонд предоставя на всички свои бенефициери готови образци на документацията за тръжните процедури и изпълнява предварителен контрол на подготвените тръжни документи преди тяхното публикуване. Въпреки това, на следващия етап, в който се включва НДЕФ се установява, че предложените оферти в търга не отговарят на изискванията и договори за изпълнение не могат да се сключат. Тогава тръжната процедура започва отначало.

Два от проектите се отказаха, въпреки че са одобрени. Причината за това е голямата сума, която трябва да осигурят за съфинансиране поради наложения таван от 420 000 лева по първата покана. Именно тези прецеденти дадоха повод за по-задълбочен анализ и предложение за премахване на това ограничение за втората покана.

Представяме таблица, показваща статуса на изпълнение на одобрените в първата покана проекти.

Проект №	Бенефициер	Обект	стойност на проекта с ДДС	очаквана субсидия	Статус на проекта към 26.02.2024 г.	Мерки за енергийна ефективност	намалени емисии t/e
2	Община Свищов	Детска градина „Чиполино“, гр. Свищов	414 180 лв.	279 620 лв.	Отказали се от субсидията поради несъгласие на НАЕФ и несъгласие да ги изпълняват	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Мерки за отоплителна инсталация; Вентилация с рекулперация; Измерване, автоматизация и контрол; Други мерки за ЕЕ - соларни системи за БГВ	63.78
3	Община Русе	Детска градина „Зора“, гр. Русе	612 824 лв.	420 000 лв.	Обявена тържна процедура	Топлинно изолиране на външни стени Топлинно изолиране на покрив Подмяна на прозорци и врати Мерки за отоплителна инсталация Измерване, автоматизация и контрол Други мерки за ЕЕ - слънчево PV електроустойчивост	83.82
5	Община Кнежа	Основно училище „Васил Левски“, с. Еница, общ. Кнежа	598 665 лв.	419 066 лв.	Изпълнение на СМР. Очаквано завършване 16.02.2024 г.	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на покрив; Топлинно изолиране на под; Подмяна на прозорци и врати; Мерки за отоплителна инсталация Вентилация с рекулперация; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Измерване, автоматизация и контрол Мерки по системите за осветление	62.30
11	Община Червен бряг	Детска градина „Мир“, филиал „Зора“, гр. Червен бряг	1,022,883 лв.	420 000 лв.	Отказали се поради висока цена след изготвяния инвестиционен проект	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на покрив; Мерки при генериране на топлина; Помпи, вентилатори и други ; Измерване, автоматизация и контрол;	82.25

6	Община Елин Пелин	Основно училище „Иван Вазов“, с. Мусачево, общ. Елин Пелин	573 231 лв.	375 058 лв.	Предстои обявяване на нова тръжна процедура	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на пог; Подмяна на прозорци и врати Вентилация с рекулация; Мерки за отоплителна инсталация; Тръбна или въздухопроводна мрежа; Измерване, автоматизация и контрол; Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление Фотоволтаична централа 51,45kWp	66.40
7	Община Братя Даскалови	Детска градина „Смехота, с. Мирово, общ. Братя Даскалови	474 383 лв.	306 332 лв.	Предстои обявяване на нова тръжна процедура	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на покрив; Подмяна на прозорци и врати; Мерки за отоплителна инсталация Помпи, вентилатори и други -вентилация с рекулация; Измерване, автоматизация и контрол; Мерки по системата за БГВ; Мерки по системите за осветление; Фотоволтаична инсталация с мощност 10 kWp	85.52
8	Община Момчилград	Детска градина „Здравец“, гр. Момчилград	590 965 лв.	413 675 лв.	Изпълнени СМР	Топлинно изолиране на външни стени; Топлинно изолиране на покрив; Подмяна на прозорци и врати; Мерки за отоплителна инсталация; Измерване, автоматизация и контрол; Мерки по системите за осветление; Фотоволтаична инсталация 30 kWp	71.44

10	Община Бургас	Основно училище „Христо Ботев“, кв. Сара- фова, гр. Бургас	424 362 лв.	297 053 лв.	Изпълнени СМР	Топлинно изолиране на външни стени Топлинно изолиране на покрив Топлинно изолиране на под Подмяна на прозорци и врати Мерки за отоплителна инсталация Измерване, автоматизация и контрол Мерки по системата за БГВ Мерки по системите за осветление Фотоволтаична инсталация 12,42 kWp	60
----	------------------	--	-------------	----------------	----------------------	---	----

IV. ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРОГРАМАТА

В този отчет е възможно представянето на тези ефекти само за двата проекта, по които вече са изпълнени строително-монтажните работи.

Изпълнени са строително-монтажните работи в Детска градина „Здравец“, гр. Момчилград и в Основно училище „Христо Ботев“, кв. Сарафово, гр. Бургас.

Общият брой на пряко облагодетелстваните лица е 425 души, в които се включват учителите, служителите и учениците в двете учебни заведения. Косвено облагодетелстваните са над 5000 души, които са жителите на съответния район и семействата на децата. Подобрената инфраструктура е има разгърната застроена площ общо над 2650 кв.м.

Създадени са над 30 временни работни места за изпълнението на проектите.

Намалените емисии на парникови газове на годишна база са общо 131.44 тона (3943,2 тона за тридесетгодишния живот на проектите).

V. ЕФЕКТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА

НДЕФ предвижда прилагането на Програмата, съставена и изпълнена в рамките на проект, финансиран от Федералното правителство на Република Германия в рамките на Европейската инициатива за климата (EUKI) 2018 – 2021 г. и работеща в повече от 50 училища и детски градини в цялата страна.

Програмата предвижда обучение на учителите от съответните училища и детски градини, които след това съставят така наречените енергийни екипи от ученици в училищата и деца от детските градини. Енергийните екипи, обучавани и ръководени от своите учители поемат функциите на „енергийни мениджъри“ в училищата като се грижат за правилното оползотворяване на топлинната и електрическата енергия, правилното проветряване на помещенията, поддържане на здравословна среда в помещенията (измерване на наситеността с въглероден диоксид в помещенията и начина на проветряването им), а наред с това и отчитат спестената енергия и намалените емисии на парникови газове. За целта НДЕФ предоставя

на всяко училище и детска градина комплект измервателни уреди за температура, осветеност, качество на въздуха и др.

Заниманията се провеждат в рамките на плановете за извънкласни дейности на училищата и детските градини, които са предвидени в рамките на годишните им делегирани бюджети.

Програмата е създадена като оригинален продукт за България в партньорство с Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти към Министерството на образованието и науката. Автори на програмата са преподаватели от различни факултети на СУ „Климент Охридски“.

В момента се подготвя провеждането на обучението в края на настоящата учебна година с цел прилагането ѝ в училищата да започне от следващата 2025 – 2026 учебна година.

VI. ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 ГОДИНА НА ПОДПРОГРАМА „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ“ КЪМ ИПК

1. Финансиране на проекти.

През 2024 година са финансирани следните проекти :

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ в лева	Изразходвани средства по проекти в лева през текущата година (2024)
008	Повишаване на енергийната ефективност/основен ремонт и изграждане на ФЕЦ на ДГ „Здравец“, гр. Момчилград – завършен проект	413 598.43	413 533,37
010	Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на ОУ „Христо Ботев“, кв. Сарафово, гр. Бургас – завършен проект	290 525.94	279 522.26
005	Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сградата на ОУ „Васил Левски“, с. Еница, общ. Кнежа – междинно плащане	410 475.79	209 087.06
	Общо за Проекти по ЕЕ-ОУДГ	1 114 600.16	902 142.69

2. Изразходвани средства за административна издръжка.

Източник на средства за административна издръжка на Подпрограмата „ЕЕОУДГ“ е Споразумението за продажба на Годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations - AEAs) между Република България и Федерална република Германия в частта му за администрация на Фонда.

През 2024 г. са изразходвани общо 116 725 лева за административна издръжка на Подпрограмата. В таблицата е представено разпределението по пера на административните разходи за 2024 година.

Разходи за административна издръжка на Подпрограмата

НАПРАВЛЕНИЯ НА СРЕДСТВАТА	ОТЧЕТНА ГОДИНА (2024) В ЛЕВА		
	План - лева	Изпълнение - лева	Изпълнение - %
Част А - ИНВЕСТИЦИИ	9,000		0%
1. Материални дълготрайни активи	9,000		0%
2. Нематериални дълготрайни активи			
Част Б - ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ			
1. Консултантски услуги по институционално развитие			
2. Други разходи по институционално развитие			
3.Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година	6,600		
4.Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ	3,300		
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ			
1. Повишаване квалификацията на ИБ, възнаграждения, социално и здравно осигуряване	103,674	59,403	57%
а. Обучение на персонала	1,500		
б. Трудови възнаграждения	82,070	52,505	64%
в. Социално и здравно осигуряване	12,606	6,898	55%
г. Социални добавки съгласно КТ	5,060		

г. Трудова медицина	2,438		
2. Консултантски услуги	22,800	15,924	70%
3. Поддръжка и офис разходи	16,071	1,459	9%
а. Електричество, отопление, телефони, ел. поща, вода и др.	3,706		0%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	4,000	1,309	33%
в. Застраховки и охрана на имуществото	347		0%
г. Сервизно обслужване на офиса	4,018		0%
д. Други разходи	4,000	150	3%
4. Административно-управленски разходи	70,940	37,010	52%
а. Командировки	5,440	2,032	37%
б. Представителни разходи			
в. Връзки с обществеността	58,000		0%
г. Административни и финансови разходи (в т.ч. одит)	7,500	9,000	120%
д. Разпределяеми разходи		25,978	
5. Разходи по дейността на УС	8,250	2,929	35%
Част Г - РЕЗЕРВ			
ВСИЧКО	240,635	116,725	49%

3. Финансово състояние на Подпрограма „ЕЕОУДГ“

Към 31.12.2024 г., по своите банкови сметки, НДЕФ разполага със 6 335 252 лева за реализация на Подпрограма „ЕЕОУДГ“.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА МИНЕ-
РАЛНИ ВОДИ, ПОСТЪПИЛИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В НДЕФ ПРЕЗ
2024 Г.

ТАБЛИЦА 3.1

№	Проект №	Бенефициер	Размер на заявена- та субсидия
1	МВ-018/31.01.2024	Община Ракитово	363,098.10 лв.
		Общо:	363,098.10 лв.

ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА МИНЕ-
РАЛНИ ВОДИ, ОДОБРЕНИ ОТ УС НА НДЕФ ПРЕЗ
2024 Г

ТАБЛИЦА 3.2

№	Проект №	Бенефициер	Размер на одобре- ната субсидия
1	МВ013/06.02.2023	Общ. Сапарева баня	400,000.00 лв.
2	МВ014/06.02.2023	Общ. Свищов	343,723.80 лв.
3	МВ 018/31.01.2024	Община Ракитово	363,098.10 лв.
		Общо:	1,106,821.90 лв.

	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %
	ОБЩО	ОБЩО	Изпълнение %	ИПК	ИПК	Изпълнение %	ИПК / Подпрограма ЕЕОУДГ	ИПК / Подпрограма ЕЕОУДГ	Изпълнение %
Част А - РАЗХОДИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ	33,000	4,347		9,000			9,000		
1. Материални дълготрайни активи	33,000	4,347		9,000			9,000		
2. Нематериални дълготрайни активи									
		0							
Част Б - РАЗХОДИ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	30,000	0		10,050			9,900		
1. Мерки за подобряване на сградата - енергиен одит и инвестиционен проект									
2. Други									
3. Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година	20,000	0		6,700			6,600		
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ	10,000	0		3,350			3,300		
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	935,660	882,699	94%	209,615	241,394	115%	221,735	116,725	53%
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	598,594	492,904	82%	106,984	161,580	151%	103,674	66,209	64%
а. Обучение на персонала	4,500	120	3%	1,500	120	8%	1,500		0%
б. Трудови възнаграждения	486,768	417,712	86%	83,967	137,633	164%	82,070	54,400	66%
в. Социално и здравно осигуряване	84,831	59,230	70%	13,367	18,124	136%	12,606	6,898	55%
г. Социални добавки съгласно КТ	15,180	15,843	104%	5,500	5,703	104%	5,060	4,911	97%
д. Трудова медицина	7,315	0	0%	2,650		0%	2,438		0%
		0							
2. Консултантски услуги - юридически и др. по проекти	67,800	181,288	267%	34,500	27,904	81%	22,800	25,575	112%
3. Поддръжка и офис разходи	87,960	77,498	88%	16,072	11,583	72%	16,071	10,082	63%

а. Текущи разходи за офиса (електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.) - и в другите секции	30,960	17,815	58%	3,707	2,400	65%	3,707	839	23%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	15,500	6,857	44%	5,000	1,335	27%	4,000	2,020	50%
в. Застраховки и охрана на имуществото	2,500	2,880	115%	346	683	197%	346	683	197%
г. Сервизно обслужване на офиса (системен администратор, копирна машина, почистване, актуализации на софтуер, ремонти и др.)	29,000	41,251	142%	4,019	6,405	159%	4,018	6,390	159%
д. Други разходи - преводически	10,000	8,695	87%	3,000	761	25%	4,000	150	4%
4. Административно-управленски разходи	148,306	116,736	79%	36,558	40,327	110%	70,940	14,860	21%
а. Командировки	30,252	36,223	120%	4,760	700	15%	5,440	2,032	37%
б. Представителни разходи									
в. Връзки с обществеността	67,000	39,533	59%	5,500	5,328	97%	58,000	898	2%
г. Административни и финансови (вкл. за одит на годишния финансов отчет)	51,054	40,980	80%	26,298	24,780	94%	7,500	9,000	120%
д. Разпределяеми разходи		0							
5. Разходи за дейността на УС	33,000	14,273	43%	15,500	9,520	61%	8,250	2,929	36%
ВСИЧКО РАЗХОДИ	998,660	887,046	89%	228,665	241,394	106%	240,635	116,725	49%

	План 2024 ИПМВ	Отчет 2024 ИПМВ	Изпълнение %	План 2024 Приходи от емисии Малта	Отчет 2024 Приходи от емисии Малта	Изпълнение %	План 2024 Проект "BeSmart"	Отчет 2024 Проект "BeSmart"	Изпълнение %
Част А - РАЗХОДИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ	9,000			6,000			0		
1. Материални дълготрайни активи	9,000			6,000					
2. Нематериални дълготрайни активи									
Част Б - РАЗХОДИ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	10,050			0			0		
1. Мерки за подобряване на сградата - енергиен одит и инвестиционен проект									
2. Други									
3. Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година	6,700								
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ	3,350								
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	132,281	61,575	47%	23,007	22,188	96%	9,352	7,237	77%
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	80,591	37,429	46%	13,939	16,702	120%	7,202	5,132	71%
а. Обучение на персонала	1,500		0%						
б. Трудови възнаграждения	62,719	30,771	49%	10,849	13,974	129%	6,145	4,435	72%
в. Социално и здравно осигуряване	10,748	2,856	27%	1,867	1,936	104%	1,057	696	66%
г. Социални добавки съгласно КТ	3,795	3,802	100%	825	792	96%			
д. Трудова медицина	1,829		0%	398		0%			
2. Консултантски услуги - юридически и др. по проекти	10,500	13,802	131%	0	2,222		0		
3. Поддръжка и офис разходи	10,145	7,943	78%	4,429	2,893	65%	2,150	1,577	73%

а. Текущи разходи за офиса (електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.) - и в другите секции	2,353	836	36%	1,353	365	27%	1,115	391	35%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	3,000	1,053	35%	500	771	154%	0	130	
в. Застраховки и охрана на имуществото	271	683	252%	75	228	303%	82		0%
г. Сервизно обслужване на офиса (системен администратор, копирна машина, почистване, актуализации на софтуер, ремонти и др.)	3,020	4,794	159%	1,000	1,529	153%	952	1,057	111%
д. Други разходи - преводачески	1,500	576	38%	1,500		0%			
4. Административно-управленски разходи	22,796	2,401	11%	3,640	370	10%	0	528	
а. Командировки	2,040	519	25%	3,640	370	10%			
б. Представителни разходи									
в. Връзки с обществеността	3,500	57	2%					528	
г. Административни и финансови (вкл. за одит на годишния финансов отчет.)	17,256		0%						
д. Разпределяеми разходи									
5. Разходи за дейността на УС	8,250	1,824	22%	1,000		0%			
ВСИЧКО РАЗХОДИ	151,331	61,575	41%	29,007	22,188	76%	9,352	7,237	77%

	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %
	Предефиниран проект №3	Предефиниран проект №3		Проект "Визия 2045"	Проект "Визия 2045"		Проект "MENERGERS" – Служби "Енергиен мениджър" в общините	Проект "MENERGERS" – Служби "Енергиен мениджър" в общините	
Част А - РАЗХОДИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ	0			0			0		
1. Материални дълготрайни активи									
2. Нематериални дълготрайни активи									
Част Б - РАЗХОДИ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	0			0			0		
1. Мерки за подобряване на сградата - енергиен одит и инвестиционен проект									
2. Други									
3. Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година									
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ									
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	34,110	56,541	166%	96,478	106,759	111%	126,275	134,981	107%
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	29,554	28,518	96%	78,480	68,361	87%	103,365	88,275	85%
а. Обучение на персонала									
б. Трудови възнаграждения	25,216	24,642	98%	66,959	58,527	87%	88,191	75,642	86%
в. Социално и здравно осигуряване	4,338	3,876	89%	11,521	9,834	85%	15,174	12,633	83%
г. Социални добавки съгласно КТ									
д. Трудова медицина									
2. Консултантски услуги - юридически и др. по проекти	0	400		0	8,065		0	7,124	
3. Поддръжка и офис разходи	4,556	5,649	124%	15,994	10,877	68%	18,543	13,378	72%

а. Текущи разходи за офиса (електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.) - и в другите секции	2,364	2,149	91%	7,519	3,130	42%	8,842	4,615	52%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	0	9		1,500		0%	1,500	669	45%
в. Застраховки и охрана на имуществото	174		0%	554		0%	651	602	92%
г. Сервизно обслужване на офиса (системен администратор, копирна машина, почистване, актуализации на софтуер, ремонти и др.)	2,018	2,139	106%	6,421	7,746		7,550	7,492	99%
д. Други разходи - преводачески		1,352							
4. Административно-управленски разходи	0	21,974		2,004	19,456	971%	4,367	26,203	600%
а. Командировки				2,004	11,880	593%	4,367	18,475	423%
б. Представителни разходи									
в. Връзки с обществеността		14,774			7,576			7,728	
г. Административни и финансови (вкл. за одит на годишния финансов отчет)		7,200							
д. Разпределяеми разходи									
5. Разходи за дейността на УС									
ВСИЧКО РАЗХОДИ	34,110	56,541	166%	96,478	106,759	111%	126,275	134,981	107%

	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %	План 2024	Отчет 2024	Изпълнение %
	Програма "ProPark"	Програма "ProPark"		Проект "Визия 2045" собствен принос	Проект "Визия 2045" собствен принос		Проект "MENERGERS" – Служби „Енергиен мениджър“ в общините	Проект "MENERGERS" – Служби „Енергиен мениджър“ в общините	
Част А - РАЗХОДИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ	0								
1. Материални дълготрайни активи									
2. Нематериални дълготрайни активи									
Част Б - РАЗХОДИ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	0								
1. Мерки за подобряване на сградата - енергиен одит и инвестиционен проект									
2. Други									
3. Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година									
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ									
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	20,000	128,007	640%			4,679		2,614	
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	12,000	20,697	172%						
а. Обучение на персонала									
б. Трудови възнаграждения	9,730	17,686	182%						
в. Социално и здравно осигуряване	2,271	2,377	105%						
г. Социални добавки съгласно КТ		634							
д. Трудова медицина									
2. Консултантски услуги - юридически и др. по проекти		95,621			576				
3. Поддръжка и офис разходи	0	9,766			1,998			1,752	

а. Текущи разходи за офиса (електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.) - и в другите секции	2,956			134			
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	90			591		190	
в. Застраховки и охрана на имуществото							
г. Сервизно обслужване на офиса (системен администратор, копирна машина, почистване, актуализации на софтуер, ремонти и др.)	3,420			280			
д. Други разходи - преводачески	3,300			993		1,563	
4. Административно-управленски разходи	8,000	24%		2,105		862	
а. Командировки	8,000	2%		1,245		862	
б. Представителни разходи	140						
в. Връзки с обществеността	1,783			860			
г. Административни и финансови (вкл. за одит на годишния финансов отчет.)							
д. Разпределяеми разходи							
5. Разходи за дейността на УС							
ВСИЧКО РАЗХОДИ	20,000	640%		4,679		2,614	

	Отчет 2024		Разпр. - План	Разпр. - Отчет	Изпълнение - Разпр. в %
	ДМА				
Част А - РАЗХОДИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ					
1. Материални дълготрайни активи	4,347			4,347	
2. Нематериални дълготрайни активи					
Част Б - РАЗХОДИ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ					
1. Мерки за подобряване на сградата - енергиен одит и инвестиционен проект					
2. Други					
3. Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година					
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ					
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ					
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ					
а. Обучение на персонала				120	
б. Трудови възнаграждения				7,894	
в. Социално и здравно осигуряване					
г. Социални добавки съгласно КТ				15,843	
д. Трудова медицина					
2. Консултантски услуги - юридически и др. по проекти				32,325	
3. Поддръжка и офис разходи					
а. Текущи разходи за офиса (електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.) - и в другите секции				15,281	
б. ГСМ и поддръжка на автомобили				3,039	
в. Застраховки и охрана на имуществото				2,880	

г. Сервизно обслужване на офиса (системен администратор, копирна машина, почистване, актуализации на софтуер, ремонти и др.)			40,971	
д. Други разходи - преводачески			761	
4. Административно-управленски разходи				
а. Командировки			160	
б. Представителни разходи				
в. Връзки с обществеността			2,739	

ТАБЛИЦА 4.2

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И АДМИНИСТРАТИВНАТА ИЗДРЪЖКА НА НДЕФ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И АДМИНИСТРАТИВНАТА ИЗДРЪЖКА НА НДЕФ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА

НАПРАВЛЕНИЯ НА СРЕДСТВАТА	Предходна година (2023) План		Изпълнение		Отчетна година (2024) План		Изпълнение	
	в лева		Отчет в лева	в %	в лева		Отчет в лева	в %
Част А - ИНВЕСТИЦИИ								
1. Материални дълготрайни активи	36,000		156		33,000		4,347	
2. Нематериални дълготрайни активи	36,000		156		33,000		4,347	
Част Б - ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ					30,000			
1. Консултантски услуги по институционално развитие								
2. Други разходи по институционално развитие								
3. Актуализация на стратегията на НДЕФ за периода до 2030 година					20,000			
4. Осъвременяване на интернет страницата на НДЕФ					10,000			

Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ		914,344	677,396	74%	935,660	882,699	94%
1. Повишаване квалификацията на ИБ, възнаграждения, социално и здравно осигуряване		457,314	410,408	90%	598,594	492,904	82%
а. Обучение на персонала		4,000	0	0%	4,500	120	
б. Трудови възнаграждения		367,326	346,165	94%	486,768	417,712	86%
в. Социално и здравно осигуряване		69,498	53,058	76%	84,831	59,230	70%
г. Социални добавки съгласно КТ		14,490	11,185	77%	15,180	15,843	104%
д. Трудова медицина		2,000	0	0%	7,315	0	
2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти		72,600	77,463	107%	67,800	181,288	267%
3. Поддръжка и офис разходи - режимни		105,040	67,704	64%	87,960	77,498	88%
а. Електричество, отопление, телефони, ел. поща, вода и др.		40,140	11,947	30%	30,960	17,815	58%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили		20,000	4,577	23%	15,500	6,857	44%
в. Застраховки и охрана на имуществото		2,000	2,896	145%	2,500	2,880	115%
г. Офис консумативи и сервиз		22,700	24,384	107%	29,000	41,251	142%
д. Други разходи		20,200	23,900	118%	10,000	8,695	87%
4. Административно-управленски разходи		243,390	106,583	44%	148,306	116,736	79%
а. Командировки		18,390	45,945	250%	30,252	36,223	120%
б. Представителни разходи		0	0				
в. Връзки с обществеността		118,000	12,750	11%	67,000	39,533	59%
г. Административни		107,000	47,888	45%	51,054	40,980	80%
5. Разходи по дейността на УС		36,000	15,238	42%	33,000	14,273	43%
Част Г - РЕЗЕРВ [4% от (А+Б+В)]		0	0	0	0	0	0
ВСИЧКО РАЗХОДИ		950,344	677,552	71%	998,660	887,046	89%
Приходи от консултантски услуги		0	0	0	0	0	0
Нетни разходи:		950,344	677,552	71%	998,660	887,046	89%

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

СПРАВКА ЗА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА НА НДЕФ КЪМ 31.12.2024

Сума на паричните средства в лева, съгласно

Налични парични средства в
банковите сметки и каса на
НДЕФ:

Сума на паричните средства
в лева, съгласно Таблица 1

Таблица 1: Разплащателни
сметки в лева:

13,970,198.51 BGN

№ на разплащателна сметка	Вид сметка	Валута	Салдо към 31.12.2024 година в Евро	Салдо към 31.12.2024 година в лева
UnicreditBulbank				
BG35UNCR70001522301435	Дебитна карта	BGN		925.95
BG40UNCR70001524173930	Разпл. сметка	BGN		379,048.29
BG86UNCR70001525199168	Разпл. сметка	EUR	278,305.11	544,317.09
BG97UNCR70001522252304	Разпл. сметка	BGN		1,873,756.40
Юробанк България АД				
BG59BPRB179401093762101	Разпл. сметка	BGN		1,920.00
„Българо-американска кредитна банка“ АД				
BG71BGUS91607008011000	Разпл. сметка	BGN		10,622,662.54
Ziraat Bank				

BG95TCZB93501002769400	Разпл. сметка	BGN	547,568.24
------------------------	---------------	-----	------------

13,970,198.51

20,000,000.00 BGN

Сума на депозираниите
средства в лева , съгласно
Таблица 2
Всичко лева към 31.12.2024
година

33,970,198.51 BGN

Таблица 2: Месечни депозити в
лева:

№ на депозитна сметка	Дата на депозиране	Главница	Очаквана лихва за периода *	Годишен лихвен % за периода
Юробанк България АД				
BG14BPBI79402093762101	4/12/2024		190,000.00	1.90%
UnicreditBulbank				
BG21UNCR70002525709360	4/29/2024		185,000.00	1.85%

* Изчислени лихви, но
неизплатени към последната
дата на периода (31.12.2024)

ДОКЛАД

НА

НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Грант Торнтон ООД
адрес: бул. Черни връх № 26, 1421 София
адрес: бул. Княз Борис I №111, 9000 Варна
тел.: (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
факс: (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
ел.поща: office@bg.gt.com

уеб сайт: www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

**До Управителния съвет на
НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД
гр. София**

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД („Фонда“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2024 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация относно счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2024 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези

стандартите са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството и други приложими законови изисквания, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме профе

сионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функциони

- рането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финан
- совият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществени констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите закони и изисквания; и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
**Регистриран одитор отго-
ворен за одита**

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество с
рег.№ 032

15.04. 2025 г.
България, гр. София, бул. Чер-
ни Върх №26

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
EKO ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2024 Г.

Национален Доверителен Екофонд
 Финансов отчет
 31 декември 2024 г.

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	5	18	-
Нематериални активи	6	4	
Нетекущи активи		22	-
Текущи активи			
Вземания	10	132	162
Срочни депозити	7	20 000	22 940
Пари и парични еквиваленти	7	13 972	7 705
Текущи активи		34 104	30 807
Общо активи		34 126	30 807
Пасиви			
Текущи пасиви			
Финансирания	8	34 045	30 740
Задължения към персонала и осигурителни институции	9.2	81	67
Текущи пасиви		34 126	30 807
Общо пасиви		34 126	30 807

Съставител: _____
 (Антония Тодорова)
 Дата на отчета: 15.04.2025 г.

Директор на ИБ на НДЕФ: _____
 (Мария Минкова)

Дата: _____

С одиторски доклад от 15.04.2025 г.:

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032
 Марий Апостолов, управител
 Силвия Динова, регистриран одитор,
 отговорен за одита

Национален Доверителен Екофонд
 Финансов отчет
 31 декември 2024 г.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

	Пояснение	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Приходи от финансираня за програми	11	4 474	2 508
Приходи от финансираня за административни разходи и институционално развитие	11	445	410
Приходи от външни финансираня на проекти	11	475	371
Разходи за финансиране на проекти		(4 504)	(2 612)
Разходи за материали	13	(22)	(20)
Разходи за външни услуги	14	(353)	(216)
Разходи за персонала	9.1	(493)	(410)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6	(4)	-
Други разходи	15	(15)	(29)
Финансови разходи	16	(3)	(2)
Нетен резултат за годината		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		-	-

Съставител: _____
 (Антония Тодорова)
 Дата на отчета: 15.04.2025 г.

Директор на ИБ на НДЕФ: _____
 (Мария Минкова)

Дата: _____

С одиторски доклад от 15.04.2025 г.:

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032
 Марий Апостолов, управител
 Силвия Динова, регистриран одитор,
 отговорен за одита

Национален Доверителен Екофонд
 Финансов отчет
 31 декември 2024 г.

Отчет за паричните потоци

	Пояснение	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Оперативна дейност			
Получено целево финансиране Авиационни квоти		8 056	8 817
Получени други финансираня		4 032	911
Плащания за финансиране на проекти	12	(8 015)	(3 097)
Плащания към контрагенти във връзка с административна издръжка и изпълнение на проекти		-342	-227
Плащания към персонал и осигурителни институции		-546	-435
Други постъпления / (плащания), нетно		13	-28
Паричен поток от оперативна дейност		3 198	5 941
Инвестиционна дейност			
Постъпления / (плащания) за срочни депозити		3 069	(17 900)
Паричен поток от инвестиционна дейност		3 069	(17 900)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		6 267	(11 959)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		7 705	19 664
Пари и парични еквиваленти в края на годината	7	13 972	7 705

Съставител: _____

(Антония Тодорова)

Дата на отчета: 15.04.2025 г.

Директор на ИБ на НДЕФ: _____

(Мария Минкова)

Дата: _____

С одиторски доклад от 15.04.2025 г.:

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Марий Апостолов, управител

Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Информация за Фонда

Националният доверителен екофонд (Фондът) е публично-правна организация, създадена в съответствие с:

1. Международно суапово споразумение “Дълг срещу околната среда” и “Дълг срещу природа” между Правителствата на Република България и Швейцарската конфедерация, подписан на 23 октомври 1995 г.
2. Чл. 3б от Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр.63/14.07.1995 г.) и чл. 66, 67, 68 и чл. 142а-з от сега действащия Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ бр.91/25.09.2002 г., изм. и доп. ДВ бр.46/18.06.2010 г.)
3. Наредба за устройството и дейността на Фонда, приета с ПМС 163 от 14.08.1995 г. (ДВ, бр.74/22.08.1995 г.), изменена с ПМС 96 от 10.05.2004 г. (ДВ, бр. 41/18.05.2004), изменена и допълнена с ПМС 185 от 02.09.2010 г. (ДВ бр.71/10.09.2010) и с ПМС 301 от 19.09.2014 г. (ДВ бр. 81/30.09.2014)

Фондът е създаден за управление на средствата, постъпващи от суапови сделки “Дълг срещу околна среда и “Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности, както и от правителства, международни финансови институции и други дарители, предназначени за опазване на околната среда на Република България. При осъществяване на своята дейност Националният доверителен екофонд е независим и се подчинява единствено на вътрешното законодателство и на международните договори, по които Република България е страна.

Адресът на управление на Фонда е: гр. София 1574, бул.”Шипченски проход” № 67 Б.

Фондът е вписан в регистър Булстат с код 121155866.

1.1 Собственост и управление

Органите на управление на Фонда са: Управителен съвет, Консултативен съвет и Изпълнително бюро.

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96 от 10.05.2004 (изм. и доп. с ДВ № 71 от 10.09.2010 и ДВ № 81 от 30.09.2014 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама замест-

ник председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни членове.

Консултативният съвет се състои от представители на правителствата и другите институции, които са предоставили средства или оказват съдействие на Фонда, а Изпълнителното бюро организира дейността на Националния доверителен екофонд.

Към 31.12.2024 г. ключовият управленски персонал се състои от:

Управителен съвет:

- Председател на УС на НДЕФ – проф. Димитър Ненков, избран с Решение № 807/ 17.11.2023 година Министерският съвет на Република България. Със същото Решение е освободена г-жа Пенка Моллова – Смоленова поради изтичане на мандата ѝ.
- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и зам. председател на УС на НДЕФ – г-жа Ренета Колева – заместник – министър на МОСВ до 06.11.2024 г., когато със заповед № РД-951 е заменена от заместник – министър Михаела Крумова.
- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, заместник-председател на УС, избран съгласно чл. 8 (2) от Наредбата за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд;
- Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър Георги Клисурски до 26.07.2024 г., когато със заповед № ЗМФ 1045 е заменен от заместник-министър Стефан Белчев;
- Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Ива Петрова;
- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;
- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – г-жа Силвия Георгиева - изпълнителен директор.

Съставът на изпълнителното бюро към 31 декември 2024 г. е:

Директор на ИБ
Главен счетоводител
Счетоводител

Мария Минкова
Антония Тодорова
Екатерина Иванова

Гл. експерт управление на програми - Ивайло Цеков
Ст. експерт управление на програми - Камелия Георгиева
Експерт управление на програми - Елена Каменова

Експерт управление на проекти	- Галина Велева
Технически асистент	Елена Михайлова
Шофьор	- Божидар Вълчков

Фондът се представлява от председателя на УС проф. Димитър Ненков. Оперативната дейност се управлява от Директор на Изпълнителното бюро – Мария Минкова.

Към 31.12.2024 г. общият списъчен брой на персонала е 9 лица (31.12.2023 г. - 9).

1.2 Предмет на дейност

Дейността на Фонда се извършва в съответствие с Наредбата за устройство и дейността на Националния доверителен екофонд. Средствата на Фонда се разходват за финансиране и съфинансиране на екологични проекти и дейности в съответствие с условията на дарителите и с приоритетите на националните екологични стратегии и програми.

1. Ликвидиране на замърсявания и увреждания на околната среда, настъпили в минало време, включително, без да се ограничава до това;
2. Намаляване замърсяването на въздуха и ограничаване на изменението на климата, включително, без да се ограничава до това;
3. Опазване чистотата на водите, включително, без да се ограничава до това;
4. Подпомагане на националната екологична мрежа и опазване на биологичното разнообразие, вкл. пилотни проекти за възстановяване на типове природни местообитания
5. Други приоритетни области, включени в националната политика в сферата на опазване на околната среда.

Основните източници на финансиране във Фонда са:

1. Целево финансиране на Инвестиционната програма за климата (ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)) по РМС № 201/26.03.2015 година, РМС № 80/11.02.2016 и РМС №27/13.01.2017 година.;
2. Целево финансиране за пилотна схема на Инвестиционна програма „Минерални води“ по Постановление № 322/24.11.2016 г.
3. Постъпления в съответствие с Наредба №1/04.03.2015 година за определяне на реда и начина за разходване на приходите от продажбата на квоти за емисии от авиационни дейности чрез търг.

4. Целево финансиране по проект на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта по РМС №175 / 29.03.2017 г.
5. г) Целево финансиране по Споразумение за продажба на годишно разпределено количество емисии между Република България и Федерална република Германия РМС 814/21.10.2022 г.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС. По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.), (включително сравнителната информация за 2023 г.), освен ако не е посочено друго.

Спазване на принципа за действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от оказаното въздействие на външните фактори.

Ръководството на Фонда е направило анализ и преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, сигурни и дългосрочни механизми на финансиране, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовите си отчети.

Инвестиционната програма за климата (ИПК) стартира на базата на Решение на Министерски съвет (201/26 март 2015 г.) с предоставянето на средства на основание на § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Финансирането на Програмата продължи и през 2016 и 2017 година съответно с Решения на Министерски съвет № 80/11.02.2016 и № 27/13.01.2017 година. Със средствата се финансират проекти за пого-

бряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили от публичните институции.

Приемането на заявления за изразяване на интерес беше постоянен процес до м. октомври 2017 година, когато с измененията и допълненията на ОР се въвежда изискването за публикуване на покани с определен срок.

В рамките на ИПК са обособени две действащи схеми – Схема „Енергийна ефективност“ (СЕЕ) и Схема „Електромобили“ (СЕМ).

През 2024 година не са публикувани покани за прием по Схемата за насърчаване използването на електромобили.

По Схема „Енергийна ефективност“ (СЕЕ) на сгради и други обекти не са обявявани покани за прием, поради липсата на свободни средства за финансиране на проектни предложения.

Във връзка с РМС № 814/21.10.2022 година за одобряване на проект на споразумение за продажба на годишно разпределено количество емисии (Annual emissions allocations – AEAs) между Република България и Федерална република Германия и решение на УС на НДЕФ от 23.02.2023 година, в рамките Инвестиционна програма за климата е създадена **Подпрограма „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини (ЕЕОУДГ)“**.

През 2024 година е публикувана една покана за набиране на проектни предложения. Постъпили са 16 (шестнадесет) проектни предложения. През отчетната година Комисията за подбор и отчитане изпълнението на проектите е презгледала и оценила всички постъпили проектни предложения. С решение на УС на НДЕФ от 14.11.2024 година са одобрени и шестнадесетте проектни предложения. През отчетната година е приключило изпълнението на два проекта.

С решение на Управителния съвет от 16 юли 2024 година е създадена **Подпрограма „Енергийна ефективност чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори)“ към Инвестиционна програма за климата (ИПК)**. В съответствие с чл. 66, чл. 68 от Закона за опазване на околната среда на Република България, чл. 57 от Закона за ограничаване изменението на климата и чл. 71, ал. 1, т. 1 и ал. 2 и чл. 72-76 от Закона за енергийна ефективност, Националният доверителен екофонд (НДЕФ) в партньорство с Фонд ФЛАГ е публикувал една покана за набиране на проектни предложения. Срокът за набиране на проектни предложения е стартирал на 17.09.2024 година и приключила на 17.12.2024 година.

Инвестиционна програма „Минерални води“ (ИПМВ)

През 2024 година не са публикувани покани за прием по Инвестиционна програма “Минерални води”. С решение на УС на НДЕФ от 14.11.2024 година, Оперативното ръководство на ИПМВ е актуализирано и допълнено с възможността, при реализацията на новопостъпилите проекти, НДЕФ да работи в партньорство с Фонд „Флаг“. Решението включва и обявяването на нова покана през януари 2025 година. През отчетната 2024 година (шест) проекта са на различен етап от изпълнението.

Програма “Микропроекти за климата”.

Средствата, постъпили в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет № 175/29.III.2017 г., се изразходват за дейности по смекчаване и адаптация към изменението на климата. През 2023 година е обявена последната покана за набиране на проектни предложения. През отчетната 2024 г. са завършени 8 (осем) проекта. ИБ на НДЕФ продължава да работи за завършването всички одобрените проекти от предишни покани.

Освен изпълнението на програмите, в които НДЕФ е финансираща организация, през 2024 г. продължи и изпълнението на проекти с външно финансиране.

Предефиниран проект № 3 “Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България”

по програма “Опазване на околната среда и климатични промени”, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство стартира през февруари 2021 година. Основната му цел е да подобри капацитета на местните власти да планират и идентифицират креативни и иновативни решения за градско развитие, попадащи в стратегиите и общинските планове за смекчаване въздействието върху климата. Водещ партньор е НДЕФ. Партньор от страната донор е Норвежката асоциация на регионалните и местните власти (KS). Останалите партньори по проекта са осемте големи общини в Р. България (Столична община, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Русе, Кърджали и Сливен). През отчетната 2024 година изпълнението на проекта завърши с провеждането на заключителната конференция, фокусирана върху представянето на философията и практическото изпълнение на проекта пред широк кръг заинтересовани страни, както и към продължаване на обсъждането на основни теми, свързани с политиките, образованието и практиките в областта на адаптация към климатичните промени.

Проект „Български форум за енергийна ефективност за смарт финансиране за смарт сгради“ (BeSmart) се финансира от Хоризонт 2020. Целта му е да развие пазара за инвестиции в енергийна ефективност и да подкрепи националното прилагане на инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради“ чрез създаване на постоянен дискуссионен форум, който да влияе върху съответните политически действия в областта и да включва активно цялата верига на заинтересованите страни, като поддържа силен фокус върху финансовите институции.

Изпълнението на проекта завърши през 2024 година с провеждането на заключителна конференция (април 2024 г.). Фокусът на събитието бе насочен към бъдещото развитие на финансовите инструменти за енергийна ефективност и устойчива енергия. На събитието бяха представени и нови финансови инструменти в областта на енергийната ефективност, в т.ч. на Световна банка за енергийна ефективност в жилищния сектор и на Фонд Флаг – Финансов инструмент за преход към чиста енергия (FLAG FICET).

Проект „MENERGERS“ – Служби „Енергиен мениджър“ в общините има за цел да създаде модели за служби „Енергиен мениджър“ в общините в България и да оформи система от критерии за енергийна ефективност и ВЕИ за общините в Румъния. Така ще се даде възможност на общините в двете страни да дават своя съществен принос за постигане на целите за климатична неутралност според националните и европейските цели.

Финансира се от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Република Германия (EUKI).

НДЕФ е водещ партньор по проекта, а другите партньори са Независимият институт по околна среда в Берлин (UfU), Софийската енергийна агенция „Софвна“ и Асоциацията на общините „Енергийни градове“ (Energy cities) в Брашов, Румъния. Периодът за изпълнение на проекта е 30 месеца, стартирайки от ноември 2022 г.

Най-важните резултати от изпълнението на проекта през 2024 година са:

- Разработен е български модел за услуги на общински енергиен мениджър, включително длъжностни характеристики, модели за планиране, междуинституционални мрежи за обмен на информация, инструменти за енергиен мениджмънт на общинско ниво и комуникационни канали.
- Осъществени са обучения в трите пилотни общини от България за внедряване на разработения модел;
- Модела на служба „Енергиен мениджър“ се тества в трите пилотни общини. Целта е да се идентифицират първите успехи, научени

уроци и непосредствените потребности, касаещи работата на екипите.

- Разработено е „Ръководство за показатели за енергийна ефективност за прилагане в техническата документация“, от Румънската Асоциация на енергийните градове (OER). Предвидено е то да се ползва като инструмент за подпомагане на местната власт при постигане на целите за енергийна ефективност.

Проект „Визия 2045“ има за цел да обедини усилията на училища и общински администрации за привличане на усилията на всички заинтересовани страни (доставчици на услуги и енергия, публични администрации, търговци, медии и др.) за създаване и експериментално прилагане на иновативен модел за постигане на климатична неутралност на местно ниво.

Финансира се от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Република Германия (EUKI).

Водещ партньор е Независимият институт по околна среда в Берлин (UfU). Партньори, освен НДЕФ, са Асоциацията на общините „Енергийни градове“ (Energy cities) в Краков, Полша и Регионална енергийна агенция на Савинска, Шалешка и Корошка области, Словения.

Проектът ще се изпълни за 30 месеца, започвайки от ноември 2022 г. Изпълнението на проекта продължи и през 2024 година, като напредък се изразява в:

- Разработени са планове за действие за постигане на климатична неутралност до 2045 година за пилотните училища;
- Генерираните идеи за конкретни дейности са оценени по предварително избрани критерии в резултат на което е избрана по една пилотна дейност, която да бъде реализирана.
- Осъществени са пътувания с участието на учители и ученици от пилотните училища с цел обмяна на опит и знания за извършваните досега дейности по проекта.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО счетоводни стандарти, които са влезли в сила от 1 януари 2024 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения на МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Фонда за годишния период, започващ на 1 януари 2024 г., но нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Фонда:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на тези финансови отчети са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени по-рано от Фонда. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Фонда, с изключение на МСФО 18. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите: Не се очаква те да окажат съществено влияние върху финансовите отчети на Фонда, с изключение на МСФО 18.

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС;
- Годишни подобрения, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения на класификацията и оценката на финансовите инструменти (изменения на МСФО 9 и МСФО 7), в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС;
- МСФО 19 Дъщерни предприятия без публична отчетност: Оповестявания, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС.

4. Съществена информация относно счетоводната политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО счетоводни стандарти. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в пояснителните бележки към финансовия отчет. Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Фондът е приел да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3 Въпроси, свързани с климата

Рисковете, предизвикани от климатичните промени, няма да окажат съществено влияние върху финансовото състояние и паричните потоци на Фонда. Естеството на работата и броя служители са относително постоянно число и не се предвиждат промени през следващия отчетен период. Фонда се ангажира да намали въглеродния отпечатък на своите служители като актуализира политиките си за командировки и сведе до минимум използването на въздушни превози. В съответствие с предходната година, към 31 декември 2024 г. Фонда не е идентифицирал значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат негативно и съществено влияние върху финансовия отчет. Ръководството непрекъснато оценява въздействието на въпросите свързани с климата.

4.4 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5 Приходи от финансираня

Приходи от финансираня се признават, когато има значителна сигурност, че финансирането ще изпълни условията, при които то е отпуснато.

Финансиране, целящо да обезщети Фонда за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали съответните разходи, чието компенсиране е цел на финансирането: направените разходи, свързани с изпълнение и отчитане на финансираните проекти за опазване на околната среда и административните разходи за издръжка и управление на предоставените средства от НДЕФ.

Финансиране, целящо да компенсира Фонда за направени разходи по придобиване на нетекущи активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.6 Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.7 Оперативни разходи

Оперативните разходи включват бюджетни разходи за финансиране на инвестиционни проекти на бенефициенти, бюджетни разходи за изпълнение на проекти, по които Фондът е бенефициент и административни разходи. Те се признават като текущи разходи на датата на възникването им и се отнасят към финансиранята, с които са свързани.

Бюджетните разходи за финансиране на проекти на бенефициенти по инвестиционните програми на Фонда се отнасят към всеки проект при възникването им. Тези разходи се извършват в съответствие със сключените договори с бенефициенти и изпълнители и включват:

- Безвъзмездната финансова помощ, предоставена на бенефициентите в съответствие с одобрените от УС бюджети на проектите и сключените договори с бенефициенти и изпълнители по управяването от Фонда програми. Размерът на предоставената безвъзмездна финансова помощ се определя след разглеждане на отчетите на бенефициентите и определяне на допустимите разходи по проектите от експертите на Фонда и се потвърждава от външните одитори;
- Разходи, свързани с плащания към външни контрагенти във връзка с изпълнението и отчитането на проектите, в т.ч. консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура и възложен одит на изпълнението на проекта.

Бюджетните разходи за изпълнение на проекти, по които Фондът е бенефициент се отнасят към всеки проект при възникването им. Тези разходи се извършват в съответствие със сключените договори с донорите и изпълнителите и се извършват в съответствие с одобрените бюджети за преки разходи. В бюджетните разходи за изпълнение на проекти се включват:

- Разходи за възнаграждения, които представляват частта от разходите за заплати и осигуровки на експертите, изпълняващи проектни дейности, определени в съответствие с отработеното време по всеки проект;
- Разходи за външни услуги, които представляват хонорари на външни експерти за изготвяне на учебни помагала учебни помагала и участие в обучения;
- Разходи за пътувания, които включват командировки на експерти и участници в проектите в страната и чужбина;
- Други разходи, свързани главно с дизайн и отпечатване на учебни помагала и организиране на обучения.

Административните разходи, свързани с управлението на програми и проекти, се отчитат по икономически елементи в следните категории:

- Разходи за материали – включват електроенергия и топлинна енергия, канцеларски и други материали за поддръжка на офиса, материали за поддръжане на автомобилите;
- Разходи за външни услуги – включват юридически и преводачески услуги, счетоводни услуги, разходи за телефони, интернет, пощенски и куриерски услуги, поддръжка на ИТ системи, охрана, застраховки и др.;
- Разходи за амортизации – отчетеното изхабяване на дълготрайни материални и нематериални активи;
- Разходи за персонал - начислените средства за възнаграждения и

осигуровки за всеки член на персонала на Фонда;

- Други разходи – разходи за командировки, организация на събития, обслужване на банкови сметки.

Административните разходи се определят като преки и разпределяеми.

Прекият административен разход се свързва с изпълнението на конкретен проект или програма и се отнася към тях в момента на признаването им. Те включват:

- Разходи за материали – канцеларски и други материали за организация на събития по конкретен проект или програма;
- Разходи за външни услуги – хонорари на експерти, възнаграждения на членовете на УС и КОП, юридически, преводачески, куриерски и други услуги, свързани с конкретен проект или програма, както и разходите за дейността на Управителния съвет на Фонда;
- Разходи за персонал - начислените средства за възнаграждения и осигуровки за всеки член на персонала на Фонда и на председателя на управителния съвет се разпределят на база отработеното време по всеки конкретен проект или програма. Във Фонда е въведена система за отчитане на отработеното време и се изготвят месечни отчети за отработено време на персонала по отделните програми и проекти, на база на които всички разходи за възнаграждения и осигуровки се отнасят по конкретни програми и проекти в момента на признаването им. Не се допуска разходи за персонал да се отчитат като разпределяеми административни разходи;
- Други разходи – разходите за командировки и събития се отнасят към конкретните проекти или програми, с които са свързани в момента на възникването им, банковите разходи за валутни разлики се отнасят към конкретните програми или проекти, с които са свързани банковите операции.

Разпределяемите административни разходи не могат да се свържат с изпълнението на конкретен проект или програма в момента на признаването им. Те обезпечават цялостната дейност на Фонда и включват:

- Разходи за материали – електроенергия и топлинна енергия, канцеларски и други материали за поддръжка на офиса, материали за поддръжане на автомобили;
- Разходи за външни услуги – юридически и преводачески услуги за общи становища и дейности, включително подготовка на проектнопредложения, счетоводни услуги, разходи за телефони, интернет, пощенски и куриерски услуги, поддръжка на ИТ системи, охрана, застраховки;
- Разходи за амортизации – отчетеното изхабяване на дълготрайни материални и нематериални активи;

- Други разходи – свързани с организацията на събития и изготвяне на проектопредложения, такси за обслужване на банковите сметки.

Разпределяемите административни разходи се отнасят по програми и проекти на два етапа:

Етап 1: Разпределяеми административни разходи за проекти, по които Фондът е бенефициент

Разпределяемите разходи за проекти, по които Фондът е бенефициент, се отнасят към всеки проект в съответствие с правилата на донора и условията на договора за финансиране. Освен бюджетните разходи по проекта и отнесените преки административни разходи, които формират собствения принос по проекта, към него се отнасят и разпределяеми административни разходи до покриване на общата призната сума по отчета на проекта, включваща и признати недокументирани разходи (overhead) в размер на 11% за проектите, финансирани от програма EUKI и 25% за останалите проекти.

Етап 2: Разпределяеми административни разходи за програми, по които Фондът е донор

Разпределяемите разходи за програми, по които Фондът е донор, се отнасят към всяка програма на база общото отработено време от персонала на Фонда по тези програми, в съответствие с месечните отчети за отработено време на персонала.

Проследяването на изпълнението на преките и непреки оперативни разходи по отделните програми се извършва на годишна база във Финансовия отчет за изпълнението на одобрения от УС на НДЕФ бюджет. Годишният бюджет на НДЕФ се изготвя при строго съблюдаване на финансови правила за разпределението на средствата определени в приложимите за отделните програми Решения/ Постановления на Министерски съвет и Наредба №1 от 04.03.2015 г.

4.8 Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, нама-

лена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към балансовата стойност на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер: 2 години
- Други: 3 години

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Фонда е в размер на 700 лв.

4.9 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата стойност на актива, когато е вероятно Фондът да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Фонда, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Офис обзавеждане и инвентар: 6-7 г.;
- Компютри и оборудване: 2-3 г.;
- Транспортни средства: 4 г.

Избраният праг на същественост за машините и съоръженията на Фонда е в размер на 700 лв.

4.10 Тестове за обезценка на машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Фондът дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Фонда, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи-

ви. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Фонда.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата стойност на активите от тази единица. За всички активи на Фонда ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.11 Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- Дългови инструменти по амортизирана стойност;
- Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в

зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата.

4.11.1 Финансови активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котираат на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Фондът държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.11.2 Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация,

ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби.

Финансовите активи, които попадат в обхвата на изискванията, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажменти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на тази подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- Финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- Финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

4.11.3 Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.12 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, и краткосрочни депозити.

4.13 Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Фондът отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала и осигурителни институции, включват заплати и социални осигуровки.

Фондът не е разработвал и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции“ по недисконтирана

стойност, която Фонда очаква да изплати.

4.14 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приближителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за ус-

ловни активи.

4.15 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.15.1 Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Фонда през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.15.2 Полезен живот на амортизируеми активи

Към 31 декември 2024 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползването им от Фонда. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на компютърно оборудване и софтуер.

5. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Фонда включват компютри, транспортни средства и стопански инвентар. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

За годината към 31 декември 2024 г. Брутна балансова стойност	Компютри и оборудване хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Стопански инвентар хил. лв.	Общо хил. лв.
Салдо на 1 януари 2024 г.	53	38	16	107
Новопридобити активи	22	-	-	22
Салдо на 31 декември 2024 г.	75	38	16	129
Амортизация				
Салдо на 1 януари 2024 г.	(53)	(38)	(16)	(107)
Амортизация за периода	(4)	-	-	(4)
Салдо към 31.12.2024	(57)	(38)	(16)	(111)
Балансова стойност към 31 декември 2024 г.	18	-	-	18

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

За годината към 31 декември 2023 г. Брутна балансова стойност	Компютри и оборудване хил. лв.	Транспорти средства хил. лв.	Стопански инвентар хил. лв.	Общо хил. лв.
Салдо на 1 януари 2023 г.	53	38	16	107
Новопридобити активи	-	-	-	-
Салдо на 31 декември 2023 г.	53	38	16	107
Амортизация				
Салдо на 1 януари 2023 г.	(53)	(38)	(16)	(107)
Амортизация за периода	-	-	-	-
Салдо към 31.12.2023	(53)	(38)	(16)	(107)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	-	-	-	-

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Фонда включват интернет портал и програмни продукти. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

За годината към	Интернет портал	Програмни продукти	Общо
31 декември 2024 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо на 1 януари 2024 г.	38	4	42
Новопридобити активи	-	5	5
Салдо на 31 декември 2024 г.	38	9	47
Амортизация			
Салдо на 1 януари 2024 г.	(38)	(4)	(42)
Амортизация за периода	-	(1)	(1)
Салдо към 31.12.2024	(38)	(5)	(43)
Балансова стойност към 31 декември 2024 г.	-	4	4

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

За годината към 31 декември 2023 г.	Интернет портал	Програмни продукти	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо на 1 януари 2023 г.	38	4	42
Новопридобити активи	-	-	-
Салдо на 31 декември 2023 г.	38	4	42

Амортизация

Салдо на 1 януари 2023 г.	(38)	(4)	(42)
Амортизация за периода	-	-	-
Салдо към 31.12.2023	(38)	(4)	(42)
Балансова стойност към 31 декември 2023	-	-	-

7. Срочни депозити и пари и парични еквиваленти

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Банкови депозити	20 000	22 940
Срочни депозити	20 000	22 940
Парични средства в разплащателни сметки	13 971	7 704
Парични средства в брой	1	1
Пари и парични еквиваленти	13 972	7 705
	33 972	30 645

През 2024 г. част от свободните средства на НДЕФ са депозирани за 12 месеца в Уникредит Булбанк АД и Юробанк България АД. НДЕФ няма блокирани пари и парични еквиваленти.

8. Финансираня по условие

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Неусвоената част от финансирането за дейността включва:		
- неусвоена част от финансирането за дейността – Инвестиционна Програма за Климата (ИПК)	10 393	13 821
- неусвоена част от финансирането за дейността –Минерални Води	5 398	5 459
- неусвоена част от финансирането за дейността – Авиационни квоти	11 259	3 203
- неусвоена част от финансирането за дейността - Малта	281	698
- неусвоена част от финансирането за дейността - АЕА	6 335	7 354

- неусвоена част от финансирането по проекти с външно финансиране	98	104
- неусвоена част от финансирането за завършени проекти	51	50
- неусвоена част от финансиране от получени лихви по срочни депозити	230	51

Балансова стойност на 31 декември**34 045 30 740**

През периода е завършено отчитането на проект „Be Smart - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“, финансиран от програма Horizon 2020 на Европейската комисия. При верификацията на разходите е установено, че отчетени от НДЕФ разходи на стойност 17 хил. лв. не са допустими и е върната съответната им част от получените авансово средства за сметка на натрупаното финансиране за завършени в предходни периоди проекти.

Промените във финансиранята през периода включват:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Балансова стойност на 1 януари	30 740	24 879
Признат приход от финансиранята в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (пояснение 11)	(5 394)	(3 289)
Получени средства по финансиранята през периода	8 699	9 150
Балансова стойност на 31 декември	34 045	30 740

Основните източници на финансиране на дейността на Фонда включват:

- Осигурено първоначално целево финансиране от Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) през 2017 г. е в размер на 15 298 хил. лв. за инвестиционни проекти и административната дейност на НДЕФ, а през 2019 г. са осигурени още 5 054 хил. лв. и през 2022 г. са добавени още 2 089 хил. лв., а през 2023 г. още 6 998 хил. лв. от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба №1 от 04.03.2015 г.
- Осигурено целево финансиране от Пилотна схема на Инвестиционна програма “Минерални води” в общ размер на 3 500 хил. лв. за финансиране на инвестиционни проекти, към които през 2022 г. са добавени още 3 337 хил. лв., а през 2023 г. още 1 463 хил. лв. от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба №1

от 04.03.2015 г.

3. Осигурено финансиране за разходване на приходите от приходите от продажби на квоти за емисии на парникови газове от авиационни дейности чрез търг по реда на Наредба № 1 от 04.03.2015 г., от които през 2024 г. са получени 8 056 хил. лв.
4. Целево финансиране по проект на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта по РМС №175 / 29.03.2017 г., от което през 2024 г. не са постъпили средства.
5. Целево финансиране по Споразумение за продажба на годишно разпределено количество емисии между Република България и Федерална република Германия РМС 814/21.10.2022 г., от което през 2024 г. не са постъпили средства.

9. Възнаграждения на персонала

9.1 Разходи за персонала

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Разходи за заплати	(418)	(346)
Разходи за социални осигуровки	(75)	(64)
Разходи за персонала	(493)	(410)

9.2. Задължения към персонала и осигурителни институции

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Текущи:		
Задължения към персонала	28	24
Намрупани неизползвани отпуски и осигуровки, свързани с тях	37	29
Задължения за осигуровки и данъци	16	14
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	81	67

10. Вземания и задължения

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от донори за направени разходи по проекти	132	162
	132	162

Като вземания от донори за направени разходи по проекти са представени натрупаните разходи по Проект „ProPark“ е 4-годишна програма, която се финансира със средства от Швейцарско-българската програма за сътрудничество. Насочена е към подобряване на посетителската инфраструктура и устойчиво ползване на Национален парк „Рила“. Включва четири компонента, изпълнението на един от които е ангажимент на НДЕФ – Компонент 2: обновяване на хижите в НП „Рила“. През 2024 г. е изпълнена подготвителна фаза, в която е извършено проучване на настоящото състояние на хижите в Парка. Същинското изпълнение на Програмата започва в началото на второто тримесечие на 2025 г. Разходите по подготвителната фаза ще бъдат възстановени от Програмния оператор в началото на 2025 година.

Към 31 декември 2024 г. НДЕФ няма задължения към доставчици, към партньори или бенефициенти по проекти.

11. Приходи от финансирания пог условие

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи, отчетени за финансирания на програми	4 474	2 508
Възстановени разходи за издръжка на фонда	445	410
Приходи за финансиране на външни проекти	475	371
	5 394	3 289

12. Финансиране на проекти

Разходите за финансиране на публични проекти се отчитат по три програми, както следва:

Програма	2024 г.	2023 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК).	3 179	2 176
Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата“	392	332
Финансиране на публични проекти ЕЕОУДГ	902	-
Финансиране на предефиниран проект №3	3 324	-
Финансиране на Проект MENERGERS	218	-
	8 015	2 508

Финансиране на Проект MENERGERS се базира на периодични авансови плащания към партньорите. Изразходваните средства по проекта се отчитат на отчетни периоди с продължителност 6 месеца (Последният одобрен отчет е за периода 01.05.24 – 30.10.2024 г.). Окончателното изравняване на стойността на договора за финансиране с отчетените разходи на всеки партньор може да бъде направено при финалното отчитане и приключване на проекта.

Програма	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДАС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изплатени средства по проекти през текущата година
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата(ИПК).	7 240	4 328	3 179
Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата“	431	399	392
Финансиране на публични проекти ЕЕОУДГ	1 996	1 368	902
	9 667	6 095	4 473

12.1 Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК).

Средствата са за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, както и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили.

Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите се извършват по банков път от сметка на НДЕФ.

През 2024 г. реално разплатените суми към бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата (ИПК) – Схема “Енергийна ефективност” са в размер на 2 704 хил. лв.

Реално разплатените суми към Бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата ИПК) – Схема “Електромобили” са в размер на 475 хил.лв.

През 2024 година няма публикувани покани по СЕМ.

Детайлно описание на отчетените през 2024 година разходи за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е представено в таблицата по-долу:

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2024)
279	Повишаване на енергийната ефективност и редуциране на отделяните вредни емисии от сградата на Народно Читалище „ЙОРДАН ЙОВКОВ - 1870 година, гр.Добрич	1 049 317,80 лв.	799 999,89 лв.	336 429,43 лв.

297	Основно обновяване и въвеждане на ЕЕМ, посредством възобновяеми източници в сградата на общинска администрация община Братя Даскалови	919 771,56 лв.	659 560,89 лв.	659 536,27 лв.
328_4	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново - СУ "П.Р. Славейков"	951 991,54 лв.	647 051,75 лв.	538 266,07 лв.
362	Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- втора база	1 280 889,66 лв.	261 034,66 лв.	261 028,38 лв.
507	Въвеждане на мерки за ЕЕ и съпътстващи дейности на сградата на СУ "Отец Паусий" и СУ"Н.Велчев", гр.Самоков	1 925 999,78 лв.	1 485 666,32 лв.	909 199,45 лв.
Публични проекти - ИПК		6 127 970,34 лв.	3 853 313,51 лв.	2 704 459,60 лв.

Електромобили:

№ проекта	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2024)
114	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Кърджали-3 бр М1	147 000,00 лв.	60 000,00 лв.	60 000,00 лв.
121	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Девин-1 бр М1	43 920,00 лв.	20 000,00 лв.	20 000,00 лв.

124	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Елин Пелин-1 бр L7e+3 надстройки	63 202,80 лв.	21 197,00 лв.	21 197,00 лв.
125	Проект за насърчаване използването на електромобили- община Аксаково -1 бр L7e+2 надстройки	63 072,00 лв.	22 152,50 лв.	22 152,50 лв.
128	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Елин Пелин-1 бр L7e+2 надстройки	65 868,00 лв.	21 176,00 лв.	21 176,00 лв.
129	Проект за насърчаване използването на електромобили- Министерство на енергетиката-1 бр M1	95 988,00 лв.	20 000,00 лв.	20 000,00 лв.
140	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Левски-2 бр M1	91 234,99 лв.	40 000,00 лв.	40 000,00 лв.
141	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Петрич-2 бр M1	80 376,00 лв.	40 000,00 лв.	40 000,00 лв.
154	Проект за насърчаване използването на електромобили- МОСВ- 1 бр M1	108 948,00 лв.	20 000,00 лв.	20 000,00 лв.
156	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Антон-1 бр M1	81 240,00 лв.	30 000,00 лв.	30 000,00 лв.
143	Проект за насърчаване използването на електромобили-Бяла Слатина-1 бр M1	42 000,00 лв.	20 000,00 лв.	20 000,00 лв.
160	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Ветрино-1бр M1	42 000,00 лв.	20 000,00 лв.	20 000,00 лв.
161	Проект за насърчаване използването на електромобили- Община Белослав-3 бр M1	60 000,00 лв.	60 000,00 лв.	60 000,00 лв.

134	Проект за насърчаване използването на електромобили-МРРБ-3 бр М1	60 000,00 лв.	60 000,00 лв.	60 000,00 лв.
158	Проект за насърчаване използването на електромобили-Община Свищов-1 бр М1	67 111,99 лв.	20 000,00 лв.	20 000,00 лв.
ЕЛЕКТРОМОБИЛИ:		1 111 961,78 лв.	474 525,50 лв.	474 525,50 лв.

12.2 Финансиране на публични проекти по Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води

Изразходването на средства по тази програма се основава на Постановление на МС № 322/24.11.2016 г. Те са за финансиране на екологични общински проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води.

През 2024 г. се изпълняват шест проекта по Инвестиционната програма „Минерални води“, четири от които се изпълняват и се очаква да приключат през 2025 г., а два са на етап обявена тържна процедура.

12.3 Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”

На базата Решение на МС № 175 / 29.03.2017 г. в рамките на НДЕФ е институционализирана Програма “Микропроекти за климата”. Средствата по тази програма се изразходват за малки проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени и адаптацията към тях. През 2024 г. са завършени и изплатени осем проекта по ПМПК, стартирали през 2021 г.

Детайлно описание на отчетените през 2024 година разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в таблицата по-долу:

№ проекта	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2024)
004	Повишаване на ЕЕ на климатичните инсталации в административната сграда на Министерството на финансите на ул.“Г.С.Раковски“102	49 200,00 лв.	49 200,00 лв.	48 972,00 лв.
038*	Климат актив-СУ „П.Р.Славейков“- гр.Добрич	50 992,00 лв.	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.
041	Еко младеж-Манеко	49 866,00 лв.	49 866,00 лв.	49 866,00 лв.
042	Община Трявна	49 997,00 лв.	49 997,00 лв.	46 233,80 лв.
046	Мерки за повишаване на обществената информираност и включване на дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени Община Бургас	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.	47 940,00 лв.
048	Намаляване на емисиите на парникови газове с внедряване на системи за контрол и управление на микроклимата и разхода на ел.енергия в общински сгради Община Пирдоп	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.	49 423,74 лв.
051	Община Кнежа- за една по-зелена земя	51 095,00 лв.	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.
052	Екологично заредени Община Враца	80 000,00 лв.	50 000,00 лв.	50 000,00 лв.
	Микропроекти за климата:	431 150,00 лв.	399 063,00 лв.	392 435,54 лв.

12.4. Финансиране на публични проекти по Подпрограма Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“ (ЕЕОУДГ) към ИПК

На база Решение на МС №814/21.10.2022 г. и Споразумение за продажба на Годишно разпределено количество емисии между Република България и Федерална република Германия, НДЕФ отговаря за набирането, одобряването и възлагане на изпълнението на проекти за енергийна ефективност и общински училища и детски градини.

През 2024 г. са завършени и изцяло изплатени три проекта и един изплатен на междинна фаза по ЕЕОУДГ.

Детайлно описание на отчетените през 2024 година разходи за финансиране на проекти по ЕЕОУДГ е представено в таблицата по-долу:

№ проекта	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2024)
002	Община Свищов	377 835.64 лв.	253 622.09 лв.	
010	Община Бургас - Сарафово	420 476.40 лв.	290 525.94 лв.	279 522.26 лв.
008	Община Момчилград	598 833.82 лв.	413 598.43 лв.	413 533.37 лв.
005	Община Кнежа	598 665.37 лв.	410 475.79 лв.	209 087.06 лв.
	ЕЕОУДГ:	1 995 811.23 лв.	1 368 222.25 лв.	902 142.69 лв.

13. Разходи за материали

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Топлоенергия и електроенергия	(5)	(6)
Гориво, масла и части за автомобили	(5)	(2)

Офис материали	(2)	(4)
Други	(10)	(8)
	(22)	(20)

14. Разходи за външни услуги

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Консултантски услуги	(220)	(84)
Одиторски услуги	(41)	(49)
Сервизно обслужване	(36)	(16)
Организиране на събития	(36)	(39)
Други	(10)	(2)
Комуникационни услуги	(7)	(4)
Застраховки и охрана	(3)	(22)
	(353)	(216)

15. Други разходи

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за командировки	(13)	(28)
Други	(2)	(1)
	(15)	(29)

16. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи са 3 хил. лв., като те представляват главно разходи за банкови такси и разходи по валутни операции. През текущия период са отчетени и постъпления от лихви по банковите сметки на Фонда в размер на 180 хил. лв., като в настоящия финансов отчет те са представени като увеличение на финансирането.

17. Сделки със свързани лица

Свързани с Фонда лица са ключовият управленски персонал. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Ключовият управленски персонал на Фонда включва членовете на

Управителния съвет.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения, в т.ч. осигуровки	13	16

18. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Финансови активи			
Вземания	10	132	162
Срочни депозити	7	20 000	22 940
Пари и парични еквиваленти	7	13 972	7 705
Финансови пасиви			
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		-	-
Търговски и други задължения		-	-

19. Основни рискове свързани с дейността на Фонда

19.1 Рискове, свързани с оперативната дейност

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Фондът е изложен на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска във Фонда се осъществява от централната администрация на Фонда в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на

финансови рискове.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложен Фонда, са описани по-долу.

19.2. Пазарен риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и лихвен риск.

Валутен риск

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на Фонда в чуждестранна валута не излагат Фонда на значителен валутен риск.

Лихвен риск

Политиката на Фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2024 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

19.3 Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Фонда. Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период. Фондът не е предоставял финансовите си активи като обезпечение. Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

19.4 Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Фондът да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като управлява входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетираат.

20. Поети ангажменти във връзка с изпълнението на Инвестиционната програма за климата (ИПК)

Към края на 2024 година по Програмата има сключени договори за финансиране, които все още не са приключили своето изпълнение. Неусвоената част от финансирането по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е 4 171 хил. лв., като 1 486 хил. лв. от тях са предвидени за пилотни проекти, 645 хил. лв. са предвидени за финансиране на проекти на лечебни заведения, 245 хил. лв. са предвидени за схемата за насърчаване използването на електромобили.

В периода 01.01.2024 – 31.12.2024 година са завършени изцяло 5 инвестиционни публични проекта, 2 от които по ИПК и 15 за електромобили.

И през 2025 година дейността на НДЕФ във връзка с изпълнението на публичните проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е фокусирана в следните направления:

- Предварителен контрол на техническите проекти и на тържните процедури. Екофондът изпълнява предварителен контрол по тържните процедури на всички публични проекти, като прави предварителен преглед и съгласуване, както на тържната документация на процедурите, така и на техническите проекти за СМР. След успешното завършване на тази процедура и след избирането на изпълнители Фондът сключва договори с бенефициерите.
- Контрол по фактическото изпълнение и плащания. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите. Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите, се извършват по банков път.

И през 2025 година дейността на НДЕФ във връзка с изпълнението на публичните проекти по подпрограма ЕЕОУДГ към ИПК е фокусирана в следните направления:

- Предварителен контрол на техническите проекти и на тържните процедури. След успешното завършване на тази процедура и след избирането на изпълнители Фондът сключва договори с бенефициерите. Очаква се да се извърши предварителен контрол на 16 проекта.

- Контрол по фактическото изпълнение и плащания.

Дейност на НДЕФ във връзка с изпълнението на подпрограма ЕСКО към ИПК. През 2025 г. се очаква да се публикува нова покана и да се проведе предварителен контрол на тържните процедури на вече одобрените от Управителния съвет двама бенефициери.

21. Поети ангажименти във връзка с изпълнението на Програма “Минерални води”

През 2024 година НДЕФ сключил три договора за изпълнение на проекти по ИПМВ. Очаква се през 2025 г. тяхното финализиране и окончателно плащане.

22. Поети ангажименти във връзка с изпълнението на Програма “Микропроекти за климата”

Към края на 2024 година по Програмата има сключени договори за финансиране, които все още не са приключили своето изпълнение. Неусвоената част от финансирането по Програма “Микропроекти за климата” е 585 хил. лв.,

В периода 01.01.2024 – 31.12.2024 година са завършени изцяло 8 проекта и е изплатена субсидия в размер на 392,435.54 лв.

23. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрение за публикуване.

24. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от ръководството на 15 април 2025 г.

разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Програмата осигурява финансиране за проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществени сгради. До края на м. декември 2024 г. са изпълнени 122 проекта на обща стойност 59 387 121 лв., с безвъзмездно финансиране от НДЕФ в размер на 46 297 338 лв. От 2024 г. НДЕФ финансира проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществени сгради с ESCO договори.

През 2016 г. в рамките на ИПК стартира и Схема за насърчаване използването на електрически превозни средства от публичните институции. До края на м. декември 2024 г. с безвъзмездно финансиране от НДЕФ в размер на 2 421 775 лв. са закупени 114 електрически превозни средства.

От 2023 г. е в изпълнение Подпрограма „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини“. Финансирането за проекти в размер на 6 297 000 лв. е осигурено по силата на двустранно Споразумение за продажба на Годишно разпределено количество емисии между Република България и Федерална република Германия. Одобрени за финансиране са 23 проекта, от които към края на 2024 г. са изпълнени два проекта.

От 2016 г. НДЕФ изпълнява пилотна схема на Инвестиционна програма „Минерални води“, финансирана със средства от бюджета на Министерство на околната среда и водите с Постановление на МС № 254 от 2016 г. До 2020 г. успешно са изпълнени 9 проекта с безвъзмездна финансова помощ от НДЕФ в размер на 2 594 132 лв. Бенефициери са 9 български общини. От 2022 година е в изпълнение редовна Инвестиционна програма „Минерални води“. Към края на 2024 г. на различен етап от изпълнението си са други 9 проекта на общини, с размер на безвъзмездното финансиране 2 734 204 лв.

През 2017 г. стартира Програма „Микропроекти за климата“, която се финансира с приходи от Споразумението за прехвърляне на емисии (Annual Emissions Allocation) между Република България и Република Малта (РМС 175/29 март 2017 г.). НДЕФ предоставя безвъзмездно финансиране в размер на 1 691 478 лв. за 37 проекта.

В периода 2021 ÷ 2024 г. НДЕФ в партньорство с осем големи общини (Бургас, Варна, Кърджали, Пловдив, Русе, Сливен, Стара Загора, София), успешно изпълни Предефиниран проект №3 „Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България“ по програма Опазване на околната среда и климатични промени, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 ÷ 2021. Проектът допринесе за подобряване капацитета на местните власти за идентифициране и планиране на креативни решения за градско развитие, последващото изпълнение на които има за цел смекчаване въздействието на промените в климата.

В изпълнение на Стратегията си след 2015 година НДЕФ полага усилия да даде своя принос към усъвършенстване на политиките в областта на управление на околната среда, вкл. в областта на намаляване на въздействието и адаптация към промените в климата, въвеждането на енергиен мениджмънт на местно ниво, формиране на политики за насърчване на младите хора за намаляване на техния въглероден отпечатък. Източниците на финансиране са европейските програми, двустранни споразумения, Европейската инициатива за климата на Федералното правителство на Република Германия.

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

Бул. „Шипченски проход“ № 67Б, 1574

София, България

тел.: +359 2 973 36 37; +359 2 973 38 16

факс: +359 2 973 38 18

e-mail: ecofund@ecofund-bg.org

www.ecofund-bg.org

www.myclimate.bg